

PERŽVALGA.

— „S. P. V.“ praneša, jog Petropilės Lietuvių Savitarpi-
nės pagalbos d-stė 7 vasario
kėlė dramatišką vakarą su
šouais. Perstatė komedijas:
„Geriaus vėliaus, negu niekad“
ir „Tiktai niekam nesakyk“.

— Subačiuje, ant rubežiaus
Kauno gub. ir Kušo 8 vasario
tapo perstatyta su valdžios da-
leidimu komedija „Amerika
pirtyj“.

— Iš Vilkaviškio, Gartyno
gub., rašo į „Krajų“ apie bai-
siai liudną stovį sanitariškų
sanlygų vietinė liaudės. Na-
mai maži, angštūs, tamsūs,
drėgni, be jokių pravėdinimų
(ventiliacijos). Pirčių ir mau-
dyklių beveik nėra niekur. Šu-
liniuose yra visko, apart tyro
vandens. Visokios epidemiš-
kos ligos plačiai tarpe žmonių
viešpatauja, o ant kiekvieno tu-
kėnančio kasmet miršta po 40.

— Tai vis vaisiai lenkų ukinin-
kavimo Lietuvoje! Juk dar
nėra tokių baisių Kauno ir
Suvalkų gubernijose, kur ne-
spėjo lenkai į Lietuvos žemę
įsigriebti ir užvesti savo neti-
kusią ekonomiją.

— Privat-docentas Petropi-
lės universiteto išguldantis slo-
venų istoriją, p. M. Jastrebov.
ketina ateinančią vasarą pada-
ryti moksliską ekskursiją po
visus kraštus apgyventus slo-
veniškais tautomis. Tam
mieriai jis išsiprašė nuo val-
džios pašelpą. Aplankydamas
Lenkiją, jis be abejonės už-
klindys ir Lietuvą, kaip „sczep
Wielkiej Polski“, ir žinoma,
parašys šį-tą į lenkiškus raš-
tus apie Lietuvą ant skriaudos
lietuviams. Nėr kas daryt: jei
gu saviškiai nesirupina apie
savę, tai svetiniai gali skriaust
mus kiek nori!

— Visose Lietuvos bažny-
čiose kunigai atlaikė iškilm-
gas pamaldas, kad Dievas duo-
tų laimę carui kuodaugiaus
išmušt japonų. — Už tą patį ca-
rą dabar kunigai tupinėja,

kurs anuomet išsimaudė kra-
ziečių kraujuose, ir iš kurio pa-
liepimo kazokai išgėdino apie
porą šimtų moterių ir mergelių!

— Apie įvedimą į Lietuvos
pradžines mokslaines lietuviš-
kos kalbos štai ką rašo „Tėv.
Sargas“ Nr. 11-12, p. m.:
„Maskoliška valdžia, matyda-
ma, kaip „obrusenija“ nesise-
ka Lietuvoje, bet jujaus daro
įtekmę jai negeistiną (! R.) ir
priešingą, žada buk jau mesti
politiką Muravjovo. Kance-
liarijoj general-gubernatoriaus
Vilniuje apsvarstosi jau užma-
nymas mūsų valstinėse mokyk-
lose pirmuose dviejuose sky-
riuose (otdielenija) už išguldi-
nejamąjį liežuvių priimti lietu-
višką, trečiam tik gudišką.
(Baltgudijos buk teipjau balt-
gudiškai.) Ir rengia įkurti se-
minariją lietuvišką dėl moki-
tojų lietuvių Augštaityjoj. Ar
tas užmanymas bus išildytas?
(Jeigu jis yra užmanymu, o ne
vienu iš sapnų mūsų optimis-
tų. R.). Turi jisai priešį, bet
ir apginėjų tarpe mokytųjų
rusų, kurių patarmės klausia
general-gubernatorius ir glo-
bėjas apšvietos“.

— *Polit. bylos.* „Ukininkas“
12 Nr., plačiau paduodamas
apie tardymus Baraginės (Se-
napilio pav. Suvalkų gub.) Matulai-
čio pokilį, praneša, jog 11 lie-
pos dar tyrinėjo Juozą Matu-
laitį, pas kurį buvo tasai po-
kilis ir Liudviką Matulaitį iš
Stebuliškių. Už pirmąjį už-
statė parankos 1000 rub., ant-
rasis nieko nedavė (reikalauta
net 15,000 r.) ir pateko tik po
priežiura.

— 12 liepos tyrinėjo Pado-
vinio kanceliarijoj Pijusą Vit-
kauską iš Putriškių, Juozą
Ambraziejų iš Panausupio ir
Viną Švirmitšką iš Varanų.
Kaltino juos už prigulėjimą
prie slaptos draugystės, kuri
norinti sugriauti dabarnykštę
Rusijos viešpatystės tvarką ir
padaryt nepriklausomą Lietu-
vą. — Visi trys pakliuvo po
policijos priežiura.

— Chicagoj išeinanti „Ga-
zeta Polska“ paduoda žinias iš
Lietuvos, batent paskutiniu
laiku, Kaune, buvę labai daug
kratų ir arštų. Iš kur ji ta-
žinias paėmė, ir kas tę tapo
areštavotais — nepaaiškina.

— „Lietuva“ Nr. 9 praneša,
jog Chicagoj susitvėrė nauja
lietuviška draugystė, po vardu
— „Lietuviška Kooperatyviš-
ka Apšvietimo Draugystė Lie-
tuvių Amerikos“, kuri nutarė
teipgi uždėti naują (tur-but
socijališką) laikraštį. Drau-
gystė susitvėrė iš liekanų pir-
miaus buvusios socijalistų
kuopos.

Isz Lietuvos.

Sasnava, Suvalkų gub.

Jau ar nebe septinti metai,
kaip sasnaviečiai tāsosi, norė
dami pasidaryt čia naują pa-
rapiją: kiek prirašinėjo pra-
šymų pas gubernatorių ir vys-
kupą, kiek darė visokių suei-
gų, bet vis be pasekmės: tai
raštai jų negeri, tai keli kai-
mai jau nesutinka, atsisako
nuo naujosios parapijos. O
šis bažnytikiemis yra gana toli
nuo aplinkinių bažnyčių, turi
apskritį tištai apgyventą, pa-
rapija gal but nemaža ir labai
reikalinga: kunigą iš Pilviš-
kių joku budu negalima par-
vežt, kad ir didžiausiam reika-
le, 20 viorstų blogiausiu keliu;
į kitas bažnyčias biskį arčiau,
bet vis-gi yra apie 14 viorstų.
Tai vis yra darbas aplinkinių
klebonų, kurie trukdo tą už-
manymą kiek tik galėdami,
nuo kurių mat atkirstų gerą
kasnį riebios ganyklos. Kaip
Pilviškių klebonas, kun. Ole-
ka, nenorėdamas nusto apie
20 menkų kaimukų, papirki-
nėja vaitus, kad trukdytų kaip
nors raštus, arba teip atkalbi-
nėtų žmones, kad tik neitų prie
Sasnavos; didesniem, išiki-
mesniem ukininkam, pasišau-
kęs duoda po šnapsą, pas kaip
kuriuos ir pats užvažiuoja,

gazdindamas, kad tę tuojaus
reiks statyt nauja bažnyčią, tai
lang k:štuos, „o dar mano,
girdi, gal ilgai stovėt“! O
tuom tarpu Pilviškių bažnyčią
teip sūpivus, kaip ir Sasnavos,
ir beveik, sykiu abiem galas
pariais. Tokiu budu jau ke-
letas metų, kaip žmones var-
gina. Sasnaviečius reikia tiek
papeikti, kad ima už vadovą
žmogų per seną (70 m.), nemo-
kytą, nieko nesuprantantį apie
tokius dalykus, kuris daigi
drįsta išnaudoti juos: prisireu-
ka kiaušinių, šieno centuerių
ant „keturd šimčių“, nuo žmo-
nių visaip iškaulydamas vis
vardan parapijos kaštų užden-
gimo, ką, žinoma, didžiumą
pasilieka sau.

Barzdinėlio Brolis.

Užpaliai, Vilkmėgės pav. Kauno gub.

Šiame valsčiuje labai daug
yra maskolių — „paselencų“,
kurie tapo įsodinti į vietas lie-
tuvių, išvartų per lenkmetį
Siberijon. Jų yra kaimuose:
Narvaišiuos, Traidziunuos, Li-
kunčiuos, Remeikiuos. Mas-
koliai ir mislyja: dabar tą
kraštą tai jau sugriebėm! Dėl-
to intaisė minėtose kaimose
žinomas „škola gramoty“, ir,
pasodinę pusžandarius burlo-
kus — laukia mokinių. Bet
džiaugsmas ima, žiurint, kad į
tuos aprusinimo urvus netik
neina lietuviai, bet ir patys
„paselencai“. Traidziunų mo-
kykloje šimet tik du vaiku
paties mokinio, Remeikiuos
teip-gi 2 ar 3 buvo atėję ir,
viskas! Taigi užpalėnai šiuom
syk išsilenkė nuo maskolystės
zabangų; už tai garbė jiems!.

Atgaja.

Žagariai, Kauno gub.

Aplinkiniams baisiai daėdė
30-metinė kunigų kova dėl
nepasidalinimo parapijos. Tą
kovą pradėjo Skaizgirio filia-
listas, kun. Rodavyčius, kurs
užsimanė nuo Žagarių atiskir-
ti ir pasidaryti sau parapiją

Skaizgiryj. Tas buvo dar prie Kauno vysk. Beresnevyčiaus. Bet tuom laik atsiskyrimui neįvykus — kova tebesitraukia ir dabar. Jeigu žmonių nekliudytų, tai sakytum: ima juos vilkai — tesiprovoja sau kunigai! Bet kad tą visą atsako prasčiokų kišeniai — ty lēt negalima. Dabar: abiejų bažnyčių kunigai kalėdoja po skaizgiriečius ir vienas gnižina: „Ar atsizadi Zagarių?“ kits: „Ar atsizadi Skaizgirių?“ — regis, kas zin kam galėtų tie mankymai įgristi. Lietuviai juk žino kas yra kalėda: duok ant abiejų bažnyčių, abiem dvasiškiems tėvams, visiems abiejų bažnyčių ponams, klebonams, vargoniams, žvakiniams, tarnams ir ubagams — visus numaldyk, nugadyk: davatkas, varpininkus, špitolninkus. O gi apart to dar kiek sykių per metus pereina abiejų bažnyčių rinkikai ant „rarotų“, kalėdų, rinkdami ant žvakių ir žvaktaukių! Prieš kalėdas zakristijonai važinėja su „bernelio piragais“ (oblotais, aplotkoms), tam vėl duok kviečių, dešrų ir pinigų. Prieš velykas vėl, prieš sekmines irgi! Pasipinus atleidams paplysta po kaimas davatkos ir ubagai, rinkdami „sveteliams“ (kunigams) kiaušinėlius, sviestelį, surius, vištas, jų arkliams avizas, šieną ir tt. Žmonės dejuoja, kad tas viskas labai juos apiplėšia, bet ner kas daryt! Geistina būtų, kad kada uzsibaigtų tas lupimas dvilinko kailio, ir kad nors mūsų kunigeliai kada susiję į taiką nebeskersakiotų viens ant kito. Dabar jie pikdamies tarpu savęs nugiežia apmaudą ant prašalinių, kaip kad šimet atstatė mus klebonas zakristijoną visai nekaltai; mat pamatė beskaitant jį kokia tų lietuvišką knygele, už ką kaip griaustinio trenksmu apipylė visą špitolę, o vargšą žvakinišką iš tos minutės pavarė laukau. *Šiauliškis.*

Sintautai, Suvalkų gub.

Sintautuose per valsčiaus susirinkimą nutarė sudėti algą, ir apmokėti gyvenimą trečiam kunigui; paprastai pirmiaus Sintautuos budavo tik du kunigai, dabar jau bus trys, mat sako davatkų teip daug privisę, kad turįs daugintis skaitlius ir ganytojų, kurie dviese jau neapeiną tų gašlių bažnyčios mylėtojų. Tegul jiems bus ant sveikatos: juo žmonės tamsesni, juo maldingesni.

Lauruks.

Laiszkai isz Argentinos.

Rašo A. J. Vištalius.

(Tąsa.)

Šaukti: „Vyrai, pajudinkim žemę“, o neįstengtį pajudint savo smegenų, nereiškia didžios karžygystės. Aš šauksiu: „Lietuviai! Broliai! Pajudinkim pirmiausiai savo smegenyčias, o potam darykim kaip rodysis geriausiai. Aš neskaitau mozurų už lenkus, nes jie yra grynai išgiminiuoti Prusai—Geruliai—lietuviai. Jie ilgai, apie pusantro šimto metų po Lubliniškos Unijos — maždaug — neprigulejo į Uniją, todėl buvo gudresni už mūsų sentėviečius. Juos — šiandien Rusijoje esančius, sulenkino daugiausiai po priglūdimo jų prie lenkų laike Aleksandro I. 1815 m. ant kongreso Wieninio (ne Vindabonos, kaip tą biau rūjį žodį tiktai nežiniškai vartoja!). Prusų gi mozurai ir katalikai ir šiandien dar sakosi nėra lenkais. Lenkai gi uždėjo Prusijoje keletą specialiai mozurams laikraščių, kurie stengiasi jiems įkalt, jog jie yra lenkais, pasiremdami ant gentystės liežuviu: dyvai, kad jie dar neįkalbinėja rusams ir čekams, kad jie lenkai! Ale ką sakau! juk jie išmislė lyjo pasaką, kad buvę trys broliai: Lech, Čech ir Rus, kurie buvę persiskyre, o vėliaus susitikę Poznaniuje ir tų pasipa-

žinę. Aš jiems pridėjau prie tos pasakos, ir tai pas vieną kapčių Sreme. „Kada pasikiaus tie trys broliai eidami iš Poznanijos į vakarus atėję į vieną buktą (nartą) upės Vartos, užimanę visi trys kartu išsibugvint ir visi vienbalsiai sušuko: „Kakokim čia“ (Sr. my!), nuo to laiko ir ta vieta (miestas) tapo „Srem“. Tę ir kapčiai ir valai yra supilti ant paminklo to atsitikimo“.... Bet iš tiesų tas vardas yra perdirbtas iš prusiško, ar geruliškai—lietuviško vardo *Surema* ar *Sarema*. Juk zinoma iš lenkiškos istorijos, kad prusai ir lenkai ilgai kovojo už artimą vietą *Naklo* vadinamą. Ogi ir vardas *Wielko-polska*, ir kitų vietų, rodos, patvirtina tą — kad tų giminės mūsų liežuvio kalbančios gyveno.

(Toliaus bus).

Politiszkos žinios. Suvienytos Valstijos.

Praeitą savaitę tapo kongresgalutinau žbaigtisprendimai kaslink Panamos perkaso. Visi senatoriai republikonai ir 14 demokratų balsavo už perkasą, ir 14 paskutinių prieš. Po įtekme Roosevelto tapo sutaisyta iš 7 sąnarių komisija išpildymui to projekto, į kurią kliuvo tuli inžinieriai ir šep jau pirmiaus tarnavę republikonų valdžiai. Vos tik spėjo kongresas tą pagarsint, tuojau tuli amerikoniški laikraščiai ėmė šaukti, kad komisija tapusi sudėta iš ne gerų ir neteisinių žmonių. Labiausiai jie neuzganėdinti iš kolonelio Heker, kurs karėje Amerikos su Japonija buvo pritvertas vagianant tulus pervežimo daigtus, ir iš majoro Harrod, kurs apsiėmęs išvesti požemines grabas, New Orleans valstijoje, susitaręs su tuloms kompanijoms permaining tam mieriui pagamintą medegą ir dikčiai apvogęs valdžią priverstas buvo nuo to atsiskyti. Tai gi

sako, jog Rooseveltas apie tų šelmystas gerai žinojo, ir jam negalima už tai dovanoti už paskirimą ant tokios svarbios vietos vagių. Tę reikėjo žmonių, kuriems galima būtų pilnai pasitikėt kaip ant buklumo teip ir ant pasielgimų iš doriškos pusės.

Pradėjus apie Pietinę Ameriką reikia paminėt ir apie republiką San Domingo, kuri tebyra baudžiama amerikoniškais kareiviais už įžeidimą amerikoniško veluko ir užpuolimą ant Amerikos pavaldinių per sukilusius domingiečius, Kokį metodą baudimo jie vartoja — nežinia, bet kiekvienas baudimas nėra meilus. Ar Amerika nori San Domingo paverzt? Tas yra abejotina. Bent sprendžiant pagal amerikoniškus laikraščius, reikia manyti, jog Amerika lauks kol ta atkakli respublika pati per save susipustys ir tada ją sugrobt bus galima be jokio vargo. Tą Amerika tikisi sulaukt greitame laike.

Maskolija.

Nejėmę japonai Port Arthur praitame utarninke atsitraukė su visa laivyne tolyn, kas davė progą Aleksiejėvui raportuoti į Petropilę ilgą telegramą, aprašančią nebuvusias maskolių pergales. Maskolijos cerkveše net „Te Deum laudamus“ džiaugsmingai atgiedodjo bet paskiaus pasirodė, jog nebuvo už ką: jokios pergales maskoliai negavo, nes vos tik įstengė apginti Portą Arthur. Tie maskolių džiaugsmiai ne kiek netikri: jie yra išmislė Aleksiejėvo, kad nors su melais pakelti Maskolijos visuomenės dvasę. Jeigu maskoliai teip gerai stovėtų, kaip kad jų urėdiški praušimai stengiasi visus pertikrinti, tai jie nebutų pakasę po Portu Arthur minų. Sako, jog mūsų esą pakastos net ir po Vladivostoku. Maskoliai kasa po savim minas! Tur—but tikisi, jog

vieną gražų rytą, arba biauriai naktį užklups japoniečiai pakraščius ir nebegalint apsigint reikės savo drutvietes išnešdinti į padanges patiems. Matyt, kad ir caras pats neištiki savo ištikimų tarnų pranešimams, jeigu ruošias pats važiuoti į lauką karės, ir siunčia popus su šv. Sergijaus ikonoms. Laiskraščiai sako, jog kaip Aleksiejevas, teip ir Kuropatkinas stengiasi carą atkalbinti nuo tos kelionės. Ką jie darytų su tuom bailum kudikiu? Juk jie ir teip daug reikalauja spėkų dėl apsigynimo!

Maskoliai-kareiviai, kaip paprastai atsižymėję karėse nuožmybe, teip ir dabar padarė. Jie tiek pridarė biaurybių pakraščiuose Korejos, kad jos gyventojai pirmiausia simpatizavę maskoliams, dabar atvirai susivienijo su japoniečiais. Maskolijai, žinoma, tas davė progą pareikalauti nuo Prancuzijos pagalbos, nes, ve, girdi, prieš mane jau du priešu! Prancuzija ant to nesutiko, nes vietoj korejiečių kiekviena tauta būtų tą padarius: kiekvienas glaudžias prie to, kas jį gina, o spiriasi prieš žavintoją! Maskolija galėtų sakyti, jog turi jau tris priešus, kadan gi kas syk gandas didinas, butent Kinai nori teip pat sukilt prieš Maskoliją. Nors Kinai dabar paviršutiniai ir pildo prižadėtą neutrališkumą, bet iš teisybės tai jie tik nuduodą tą, nes kaip praneša tikri šaltiniai ne kas kitas ardo maskolių geležinkelius Mandziurijoje, kaip kiniečiai, su žinia savo rėdo, po vadovyste japonų inžinierių. Praeitą nedėlę teip-gi tapo išardyta keletas mylių geležinkelio. Tas yra teip gi darbu kiniečių.

Paskirimą laivynės vadu Kuropatkiną, vokiški laikraščiai vadina maskoliškos politikos trumparegyste, nes jis apart nesugebumo vesti kariauną esąs teip-gi neprielankiu visai karei su Japonija. Anot

Kuropatkinio įtaisymas Porto Arthur Maskolijai stovėjęs 600,000,000 rublių, kokios sumos jis niekad nesugrąžinęs. Rytinės Kinijos geležinkelis, paglemžęs nemieruotus iškaščius, esąs reikalingas tikrai karės laike, o laike tykumos jis niekad neapsimokės užlaikyti.

Per praeitą savaitę karės stovis buvo toks:

22 vasario japoniečiai atakavo Porto Arthur, bet be pasėkmės. Maskolija atsišaukė į visas viešpatystes, jog Japonija peržengusi keletą tarptautiškų tiesų.

23 v. keletas maskoliškų būrių įsibriovė į pietinę Koreją ties Yalu upe. Japoniečiai išsodino 40,000 dadėtinės kariaunos Chemulpe.

24 v. japoniečiai užpuolė ant maskoliškų garlaivių kanale Porto Arthur, bet tapo atstumti. Aleksiejevas atsišaukė į Mandziurijos gyventojus grėžodamas visus išnaikinti, jeigu bandys maskoliams kękti. Japonija su Koreja padarė sutarmę, pripažindama jos neprigulmystę.

25 v. japonai vėl bandė įimt Porto Arthur, bet dvi valandi bombardavę—atsitraukė. Keletas pulkų japonų išsėdo ant Possiet įlankos ir slinksta Kirino linkon. Japonai užgrobė maskolių garlaivį „Korea“, vėžantį mėšą į Vladivostoką.

26 v. japonai du syk bombardavo Porto Arthur. Koreja atvirai pristojė prie Japonijos ir suvienijo savo kariaunas.

28 v. pranešė, jog japonų laivynė apgulė Vladivostoką. Tas vienok tikrai dar nėra žinomus. Aleksiejevas apsigyveno Mukdene.

Šiuom tarpu ant karės lauko, kaip matoma, neatsitiko nieko svarbaus.

Maskoliai dabar turi savo kareivių Azijoje 390,000, ir 110,000 gali dar siųst kas mėnuo. Skaitlius pusėtinus, bet nenau dingas!

Dalis darbu.

¶ INDIJANAPOLIS, IA. Lygšiolai dar nepriėjo prie taikos komitetas išrinktas dėl sutaisyto algos rūšies, ir menama, jeigu kompanijos neįspildys anglekasių reikalavimų — iškils didelis straikas.

„ „ Sustraikavo darbininkai Parry Buggy Co. dirbtuvėse, dėl numazinimo mokesčių.

¶ ST. LOUIS, ILL. Čia sustraiikavo daugiau 1,000 darbininkų dirbusių prie visavietinės parodos įtaisų. Mat kontraktoriai pagarsino, jog nuo balandžio jiems bus sumažinta mokesčių iki 20 c. ant adynos. Lygšiolai jį gaudavo 25 c.

¶ SCRANTON, PA. Straikaujantieji vaikai, išnešiotojai telegramų sugrižo prie darbo ant senų išlygų.

¶ SHARON, PA. Vietinė bu davotojų darbdavių Lyga apreiškė unijai, jog nuo 1 gegužės visiems darbininkams bus sumažintos mokesčiai. Darbininkai dar nieko neatsakė.

¶ WILKES-BARRE, PA. Visi prigulinti prie unijos elektrikos darbiečių nutarė pareikalauti nuo darbdavių, idant nuo 1 balandžio įvestų 8-valandų darbo dieną.

¶ READING, PA. The Penn Hardware Co. pasidauginus išdirbinių pareikalavimui priėmė į darbą apie 2,000 darbininkų daugiau paprasto skaitliaus.

¶ YORK, PA. Čia tapo areštavoti trys cigarų dirbtuvių savininkai, už neteisingą vartojimą unijos žymes. Jų vardai: Haines, Holzinger ir Meads.

¶ LANDASTER, PA. Skalbiniečių unija nutarė kovoti su kiniečiais ant lygios su vaikais, kurių stengsis kaip galint nepriimti į darbavietes.

Iš Amerikos.

Vandalizmas universitete.
Tuli nepatemyti lankytojais

Harvardo universitete knyginos sutepė ruda tepliava stovilas prezidentų Hancock'o ir Adams'o. Tikrai amerikoniškas budas atkeršijimo senai mirusiems žmonėms!

P r i p a ž i n o r y k š t e s .

Auburn, Me., tulas P. Kilgore apskundė į augščiausį teismą mokytoją G. Hartford, reikalaudamas \$1,000 atlyginimo už nuplaktą jo vaiką. Teismas atmetė skundą, sakydamas, jog jeigu tėvai neišmokina vaikų gero pasielgimo, tai tą turi daryt mokytojas, arba antraip sakant vietoj vaiką reikią išplakt tėvą. Skundėjas išgirdęs tokį įdomų nuosprendį greitai pasitraukė šalin.

P o 50,000 dol.
u ž s t a t o .

Augščiausias valstijos teismas (Supreme Court) paleido John'ą Turner, kuris praeituos metuos pribuvęs iš Anglijos dėl organizavimo unijų tapo sulaikytas ateivystės name, dėl pagražinimo atgal. Jį sulaikė pasiremiant ant amerikoniškų tiesų, neįleidžiančių į šią teritoriją anarkistų, kuriuom palaikė ir Turnerį, nors tas nėra joku anarkistu, tikrai pripažinsta anarkizmo teorijas už teisingas, kas su amerikonių tiesoms neturi nieko bendro. Jį paleido po \$50,000 užstato ir apie galą balandžio išklausys jo atsišaukimą — „habeas corpus“.

Dėl „Lietuvių darbininkų Susivienijimo reikale“*)

Beskaitydamas „Vienybėje Lietuvosninkų“, numeryj 3 ir 4 šių metų, kun. V. Dembskio straipsnį „Lietuvių darbininkų Susivienijimo reikale“, atradau jame plačiai paduotus „vieno iš prakilnių lietuviškų darbininkų apgynėjo“ žodžius...

Skaitau tuos žodžius, arba

*) Žiur. „Vienybėje Lietuvosninkų“ No.No. 3 ir 4. Sausis 1904 m.

teisingiaus pasakius, gana ilgą laišką ir pats sau netikiu. Iš pat pradžių matau, kad tie zodžiai ir visa kalba man gerai pažįstami, kaip ir savi. „Kas po šimts pipkių“, mislyju sau, „juk tai mano paties laiškas! Ir koku budu atsirado jis „Vienybėj Lietuvniukų?“ — Išplėtęs akis žiuriu į laikraštį ir atsimečiu, kad ištikro pernykščių metų pabaigoj buvau gavęs nuo vieno amerikiečio (ne nuo kun. V. Dembskio) laišką, kuriame jis skundė, kad esą negalima susitarti su lietuvių social-demokratų partija bendruose reikaluose. Ant to jo laiško parašiau ir aš jam laišką, išreikšdamas tame dalyke savo nuomonę... To mano laiško ištrauka, nežinau kokiais keliais, ir tilpo dabar minėtamjame kun. V. Dembskio straipsnyj—4 num. „Vienybės Lietuvniukų“.

Žinoma, amerikonijs ir elgiausi amerikoniškai. Tame nieko ypatingo nėra. Protestuoti ar pykti už tai nemislyju: žinau, kad tai buvo padaryta su geru tikslu, be blogos mislies. Bet vis gi esmu prispirtas atvirai pasakyti, kad garsinimas laiškų autoriaus be pasiklausimo gali kartais but autorini nemalonus. Nemalonus jis ir man. Ir šitai dėlko. Minėtąjį laišką, mažai laiko teturedamas, rašiau labai greitai: netik jo neperrašinėjau ir nuorašiau sau nepasilikau, bet gal but ir neperžiūrėjau. Todėl suprantama, kad tokiame padėjime galėjau nepasergėti klaidų ir neaiškių išsitarimų, nes tai galėjo buti laiškas, vienos valandėlės įspudzių parašytas. Rašydams į spaudą žmogus vis gi stengiasi rimčiau prisžiūrėti savo darbui, atydziau sekti paskui savo mislę. Laiške uvevisados teip gali buti... (Ir ištikro, mano minėtamjame laiške yra vietomis netik praleistų zodžių ir gramatikos klaidų (kurių redakcija, nežinau dėlko, nepataisė), bet kai

—kur ir neaiškių išsitarimų. Todėl darau nors porą trumpų pasergėjimų.

Sakydamas savo laiške, kad lietuviai inteligentai arba snaudžia arba svajoja apie „kulturišką“ darbą, išanaip tol nemislijau kulturiško darbo išjuokti arba jo nepripažinti. Nel kulturiškas darbas labai reikalingas: be jo neapsieisi ir tol nenuvažiuosi. Juokinga tik ir sykiu liudnatas, kad mūsų inteligentai daugiau svajoja, negu dirba, o ir patį kulturišką darbą supranta labai siaurai, pavuš tik jį graibydami. Nereikia teip-pat mislyti, kad kulturiškas darbas galima nuosekliai varyti tokiose politiskose sąlygose, kaip tai kai-kurie svajoja. Tai visai negalimas daiktas. Mums prisieina vienu žygiu ir verzties iš pū maskolių caro jungo ir kulturiškai darbuotis, — jei nenorime palikti „manekėnais“. Kulturiškas darbas butinai reikalingas. Jo vaisių iš troškės netik inteligentas, bet ir prasčiausias darbininkas, kilstas iš miego. Mūsų politiskas susipratimas — tai angliakasio kirvis vergijos sienai pramušti, o kulturiškas kiliimas — tai žvakė, tam darbui dabar ir ateityj šviečianti. Reikia atminti, kad su viena žvakė be kirvio sienos nepramuši. Bet ir be žvakės sunku eiti tamsoj nežinomu keliu į nežinomą kraštą. Todėl darbuokimės kulturiškai kiek galim, o tuo tarpu be perstogiės muškime sieną, kad mūsų žvakė galėtų aššviesti netik šaltus akmenis, bet ir už sienos esančią, dar mums nežinomą šalį.

Kalbėdamas apie santikius tarpe kokios nors darbininkų partijos sąnarių išsireiškiau nevisai aiškiai. Teisybė, tarp partijos sąnarių turi buti vienybė; ta partija stipra, kur visi eina išvieno, kur nėra vaidų, intrigų, ypatisių painių; kur darbininkų ir partijos reikalai statomi augščiau už ypatisius. Bet

klydau, kaltindamas tuos, kurie susivaidyję išstoja iš partijos ir sutveria savo atskyrias organizacijas. Jie gali buti kalti, bet gali but ir teisingi. Tai parodė paskutinis maskolių social-demokratų susivaidymas, ant kurio buvo pripirti išstoti iš partijos kaip tik teisingesniejie, nors ir mažesniame skaitliuje. Todėl gal-but kaltininkais netik tie, ką išstoja, bet ir tie, kurie savo pasielgimu spiria draugus išstoti iš partijos. Abelnai ir tarpe social-demokratų galima kartais pastebėti tendenciją arba norą paveržti arba net nužeminti ir nuskriausti silpnesnius, mažesnius. Todėl sutverdami atskyrias organizacijas, „atskalunai“ gali ir nebuti egoistais ir silpnų pažiurų, — priešingai, kartais jie gali buti žmonimis gerų norų, troškimų ir tikro pasišventimo. Bet vis tik toks apsireiškimas partijoj negeistinas, nes tas skaldė ir silpnina jos spēkas, ir kaipo toks gali but ir neapkenčiamas. Todėl reikia rupintis tokio apsireiškimo nedaleisti, jam priešintis. Bet jeigu jau atsirado šalyj organizacija, tada partijai vietoj su ja kovoti ir laiką ir spēkas ant to leisti, geriau su ja tarties ir taikinties ir eiti darbe iš vieno nors ten, kur galima. Toks apsiėjimas greičiau, negu kova ir vaidai, gali privesti prie susilieimo...

Toliau sakiau, kad Amerikos darbininkams, gyvenantiems kitoj šalyj ir todėl turintiems kitokesnius vietinius reikalus, reikalinga vietinė organizacija, o gal but ir savas programos, bet tokiu programu gali but ir L. S. D. P. programos, papildytas tik vietiniais reikalavimais. Nors Amerikos sąlygų gerai nepažįstu, bet tokios nuomonės esmu ir dabar. Turiu tik pridurti, kad pavadindamas „kankinių kasa“ ne grynai darbinikiška ir šelpiančia visus be skyriaus,

aš nieko tai kasai nenorėjau užmėtinėti: jos tikslas buvo ir yra geras ir gražus. Norėjau tik teip sakydamas parodyti, kad Amerikos darbininkai, kaip atskyri organizacija, dar iki šiol viešai darbe nepasirodė, nes „kankinių kasa“ — ne jų vienu darbas, — be abejonės, prie jos prisideda ir kitų pakraipų žmonės. Bendro gero darbo—keno jis nebutų — peikti negalima. Bet darbininkai turi ir savo ypatises ir reikalavimus turėti, nes kiteip kuomi-gi jie skirtusi nuo kitos pakreipos žmonių?! — Todėl dar syki tvirtinu, kad Amerikos darbininkai turi ką nors ir grynai savo turėti, ar tai bus organizacija ir jos kasa, ar tai literatiškas fondas, ar tai kiti tam lygus daiktai. Bet visų pirma jie turėtų eiti iš vieno su Europos lietuvių S. D. Partija, kuri neša ant savo veliavos politiskai-tautiską, socialiską ir ekonomiską laisvę ir lygybę... Tas atneštų naują ir vieniemis, ir antriems...

Daugiau papildymų ir pasergėjimų dėl laiko stokos nedarysiu, nors dar šį-tą galima butų pasakyti kaip apie mano laišką, teip ir apie patį kun. V. Dembskio straipsnį. Mantiknoturusi kun. V. Dem. paklausti, kad jeigu—kaip godotinas autorius tvirtina—Amerikos Laisvamaniai niekuomi nuo social-demokratų nesiskiria, tai dėlko-gi tiems Laisvamaniams nepersikrikštyti social-demokratais?! Juk viena tokia atmaina ir tai jau atkreiptų ant jų didesnę atyda kaip pačių Amerikos darbininkų, teip ir Lietuvoj veikiančios mūsų darbininkų partijos! O ir pasitikėjimas susieiti ir susiprasti butų didesnis...

13 II 1904 m.

N.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Waterbury, Conn. Nepaprastas šaltis per visą žiemą kankinęs žmones, šiadien jau

priverstas yra nusilenkti savo žiaurumą, nes saulutė augščiau pasilipusi pradėjo leisti gausesnį spindulį, su kuriuom suteikia neapkeltiną smugį per daug žmonelėms isipykusiam speigui. Šniegas su ledais net su pajuodusiu veidu įsikabinę į žemelės pečius laikosi iš visų pajiegy, bet žuvus viltis ant dasilaikymo. Taigi isipykęs speigas nepoilgam išnyks nepalikdamas nė pėdsako — ir vėl kelsis iš numirusių malonus, gydantis žmonių jausmus pavasaris. Gal su išnykimu speigų, išnyks ir iš lietuvių širdžių per daug įsisenėję ledai. Tie ledai, kurie užšaldė lietuvių širdį ir jausmus dėl motinos-tėvynės! Malonu but matyt lietuvių širdis užsidegusias karščiu meilės dėl savo tautos. Jei visi dirbtų su tikru pasišventimu dėl tėvynės nebutų tarp mus tiek nesu-sipratimų ir teip blogų pasiel-pimų. Ledai užšaldę mūsų tėvyniškus jausmus nedaleidžia mums nieko gero pradėti, bet tankiai įskverbia netikusius veikimus, kur mes visą savo spēką, energiją, turtą ir laiką išaikvojame, o tas viskas eina ant mūsų pačių pažeminimo. Kas nemato kiek Waterburio lietuviai išaikvojo ir dar šią dieną aikvoja savo pajiegas, turtą ir laiką dėl pavienių ypatų, šiltai gyvent norinčių, o tankiai gėdą ir net skriaudą lietuvių darančių. Neseniai vieną tokią ypatą „patentuo-tas zokoninkas“, pasinaudodamas iš religijos, gązdindamas pragaru, apskė senai moteriškei galvą, kuri pripusta paklystės paklausė „iš dugno semusio mokslą“ teoliogo ir iš mėčius savo nuo seniai užgyventus daigtelius, atsiskyrė nuo savo mylimų vaikelių, turėdama suvirš 50 metų, atidavė savę dėl nusiuntimo kur tų į koki Chicago klioštorių. Bet nelaiminga ir akiai klausanti „zokoninko“ senutė niekaip negalėjo priprast prie

teip žiauraus klioštorinio gyvenimo. Uzdavė nabagei dienoms ir naktims nepakeliamą darbą, ką senatvėje būnant niekaip pakelti nebuvo galima. Pradėjo silpti ir, matydama, kad belaiiko gali nukeliaut pas Abraomą į svečius, šaukėsi pas namiškius ir gimines, kad ją išgelbetų. Gimines, nusiuntė „tikieta“ dėl parvažiavimo ir, senukė šep-teip išsikivinkliojus iš į dangų gatavojančio kandidatus klioštoriaus pusiau gyva ir daugiau panaši į mirusią su grįžo atgal į Waterbury.

Nors teip apkvaišinta ir su naikinta senutė, vien tik per neišmintingą teoliogą, bet ar kam pasiguodė?! Tyku! viskas gerai! Tai zokoninko darbai! Bet tegul nors kur prasižengia „bėdievis“, tuojaus bus „iškeiktas“. Daugumas jų lietuvių tapo „iškeiktas“ už skaitymą lietuviškų laikraščių ir knygelių.

Bažnytinis.

Philadelphia, Pa. 21 d. vasario čia tapo laikytos socialistų prakalbos. Kalbėtojais buvo šie: Juozas Butkus, Stas Dambrauckas, Aleksas Špera ir Dr. J. Šliupas. Visų kalbėtojų beveik buvo viena tema — aiškinimas socializmo ir raginimas visiems darbininkams įstoti po jo vėliava, jeigu nori numesti kapitalizmo jungą, išskiriant Dr. Šliupą, kuris trumpai stengė užgauti visus šios dienos mūsų svarbesnius reikalus.

Perbėgsime nors trumpai jo kalbos turinį.

Pradėdamas bėgančią gadynę nurodė darbštumą lietuvių ir gabumą jų apšvietime, kaipogi paminėjo ir 100-metines sukaktuves nuo myrio garbino mūsų tautiečio piliozopo I. Kanto, ir trumpai paaškino ką jis gero padarė žmonijai. Paskiaus kalbėjo apie socializmo bujojimą ir siutimą anti-

apie deginimą lavonų ir naują to įpročio gyviems. Sulyg jo tas įprotis lietuviams yra jau ne naujiena, teip, kaip jie tą senose gadynėse jau praktikavojo šimtus metų, ir tik su krikščionija tas dalykas atstumtas šalin dabar vėl jau pradeda atsigriebti. Jis kalbėjo, kaip kunigai „Tėvynės Sarge“ padavė savo platformą, kas link tautystės, sakydami: kad jie nereikalauja atskiros Lietuvos ir sutinką su carovaldyste, jeigu tik taps jiems sugrąžinta spauda. Kaip mes su naujos gadynės judėjimu privertėm ir kunigus stvertis už darbo apgynimui savo reikalų, ir kaip po to atbudimo ir jie rengia savo organizacijas, „Motinėles“, geležinius kapitalus ir tt., kas pirma jiems nebuvo atėję nė galvon. Toliaus nurodė žiaurumą carizmo ir judėjimą visų prispaustų tautų. Kaip maskoliai išdraskė Vilniaus universitetą, išplėšė mūsų arkyvą ir visas musu senovės liekanas. Priešingai kunigų platformai, pagiriančiai carizmo terionybės, mes reikalaujame liuosos, neprigulmingos Lietuvos. Mes turim butinai pasistengti išsiųsti savo delegatą ant tarp tautiško darbininkų kongreso, idant taptūmėm pripažinti nuo viso svieta, kaipo atskira tauta ir turėti nuosavius reikalavimus. Gana mums glaustis tai prie vienos tai prie kitos tautų! Mes matom, kad mūsų didžiausi neprieteliai carizmas, kapitalizmas ir jiems abiems tarnaujanti kunigai. Už tai-gi dabar kada iškilo tarpe Maskolijos ir Japonijos karė, mes turime sympatizuoti ne savo tironui, bet silpnesnei, skriaudžiamai Japonijai ir tt. ir tt.

Mes visi susirinkę lietuviai socialistai nutariam šiuos dalykus:

1. Parašyti vardan lietuvių Amerikos atsišaukimą, išreikšdami savo papeikimą Maskolijai ir sympatiją Japonijai.

2. Mes ištariame panieką ir papeikimą Amerikos lietuviškiems kunigams, kurie atsizymėjo baurioms denuncijacijoms ant savo vientaučių, įskūsdami juos anarkistais, kaip Pittburge, Elizabethe ir ktr.

Pertraukose prakalbų buvo deklemacijos: Marė Paznokaičiūtė eiles: „Pirmyn“ ir „Vilniaus rumai“, Keistutis Šliupas Vaičičio eiles: „Man vis tiek pat“.

Ant susirinkimo dalyvavo suvirš pusantra šimto žmonių, ir visi pritarė augščiau minėtiems mūsų protestams.

Ant užbaigos tapo suaukauta mokslaeiviams \$2,94, kuriuos prisiunčiam į „V.“ red.

Sekr. soc. k. J. Rukevičius.

Plymouth, Pa. Temyjant į aukų reikalingumą ir nenuilstančius mūsų brolius-lietuvius, mes „Lietuvaičių Draugystė“, nors neskaitlingiausia draugėmis ir neturtingiausia medegiškai, bet atjausdamos savo tulų brolių viengenčių vargą ir neturtingumą, ant savo mėnesinio susirinkimo paaukaujame iš d-stės izdo \$5,00 ir padalinam per pusę: \$2,50 kankintiniams ir \$2,50 mokslaeiviams, kuriuos perduodame „Vienybės“ redakcijai.

Linkėtina butų, kad mūsų brolių turtingosios d-stės šį veikalėį nepamirštų, ir nors po kelioliką skatikėlių sušelp-tų mums teip reikalingus mokslaeivius ir kitus, už ką jie mums atsimokėtų šimteriopai ateiteje.

Rašt. Ona Alytienė.

Brooklyn, N. Y. Pora sąvaičių atgal pasimirė čia uolus katalikas T. Šalaševyčia, kuris prigulėjo į lietuviškas draugystes: šv. Kazimiero ir šv. Jurgio; jo pati su 5-tu vaiku likosi dideliam varge. Norėdama savo vyrą katalikiškai palaidoti nuėjo su M. Zaruoku pas mūsų kunigėį Varnagirį užpirkti mišias. Kunigas

pasakė, jog mišios esančios nuo \$25 — 1000. Zaručkas pasiūlė 10 dol., bet dievobaimingas kunigėlis, kad Dievo „neapibrozdinti“ nesutiko. Kada Zaručkas paklausė dar, ar už 1000 dol. Dievas jį bažnyčią daugiau auinolų atsiųs, negu už 10 dol., kunigas jį išvijo iš klebonijos. Tada turėjo kreiptis pas airių kunigą — na, o airių kunigas be jokiu derybų palaidojo velionį tik už 5 dol. ir priegtam išgyrė lietuviškas draugystes, palaidojusias velionį su veliavom. — Musų kun. Varnagiris uždraudžia liet. d-stėms pasirodyti bažnyčioje su veliavoms, ir pamatęs iškeliant tuo reikią: „kam jus čion atnešėt tuos savo skudurius bažnyčioje“, nors tuos „skudurius“ pirmiausia jis pats už gerus pinigus pašventino!

Matysime toliaus: ar daug atsiras užperkančių 1000-tines mišias. Su tokiu pabranginimu Dievo mylistų, Varnagiris privers visus savo parapijonus kreiptis prie kunigų svetimatėlių, kurie tuos dalykus paravinėja pigiau.

S. Trylevyčius.

Waterbury, Conn. Patėmyjęs „Vienybėje“ num. 8 rašytą iš Waterburio raštelį po kuriuom pasirašą ponai M. Laskevychius ir J. Maksimavyčius, kur buvo rašyta apie aukavimą ant tautiečio Baliūno vestuvių, ir kur tapo sumesta \$3,30. Tas labai yra linksma, kad mes kiek galėdami dedam aukų, ant tautos labo, bet kaip skurdu, kad musų rašėjai minėto raštelio prie aukų užsimanė kitus niekinti. Stengėsi rašėjai išvaidinti kitus „tamsos šešėliais“ nežinia, ką norėdami atsiekti? Nurodo, kad buk per priežastį neprigulmingos parapijos pasidarė tos aukos, o prigulmingųjų aukos „kazyrose ir aluje“. Gaila, kad rašėjai per daug įtikinė parapijas, ir centą aukau-

dami, kitus visus niekina. Aukaujantis, ar renkantis aukas netur žiūrėti kokios kas parapijos, auka visų lygi. Aukaujant centą ir prie to panieką kitiems siūnčiant, tai tik erzina žmones ir stabdom aukas, o jų mums daug reikia. Juk vieni neprigulmingi tiek aukų nesudės, kiek jų reikia! Aš, kaip aukautojas, atleidiu rašėjams ir meldžiu daugiaus nemaišyti jokių parapijų prie aukų. Kaip parapija iš savo izdo aukaus tai tada dėkit sau parapijos vardą. Ant vestuvių buvo visokių žmonių ir kas norėjo tai aukavo. Kad rašėjai nors kiek toliaus būtų pamatę, but pamatę, kad ir prigulmingi aukauja. Nieks juk surinkęs aukas neturi tiesą skirstyt žmones į neprigulmingus, prigulmingus, laisvamačius ar kokius kitokius.

Aukavęs.

Scranton, Pa. 21 vasario, ant J. Klembauco dukterės Aldonos krikštynų, garbus tautietis Jurgis Šalna užmanė paaukauti tautiškiems reikalams po keletą centų, bet iš susirinkusių tame burelyj tuojaus išlindo ir Pilypas iš kanapių, sakydamas, jog nereikia mums vagių šelpti, tegul jie sau tą stimpa! Mat musų Pilypai dar ne atskiria dorą nuo blogo. Bet ant to nepaisydami gerbtini tautiečiai sumetė \$1,85 c., iš tų pinigų skiriame 75 c. kankintiniams, 75 centus „Aušrai“ ir 35 c. Vištaliui.

Aukautojams iščariam širdingą ačiū. *J. Petrikys.*

Fort Leavenworth, Kansas. Daugelis iš musų brolių dar nežino prie ko jie priguli, kokios jie yra tautos ir ką privalo daryti, kaip tautos sąnariai. Vieni mena savę lenkais, kiti maskoliais ir, visi tie užmiršę tikrą savo vardą — lietuvių — dėl Lietuvos yra numirę. Mieli broliai, lietuviai! Pabuskim bent sykį, kibkim

prie darbo, aukaukim savo centus tautos reikalams ant tėvynės aukuro, o tos musų aukos išduos ateityj gausingus vaisius, iš kurių juk mes patys paskui naudosisimės! Dar daug darbų mes turime atlikti, tarp kurių šie yra svarbiausi: 1. Šelpimas mokslaeivių, kurie paskiaus baigę mokslus bus geri tautos vadovai. 2. Kankintiniai, pakliuvę carizmo naguosna už platinimą tautiškos idėjos, ir tt. ir tt. Yra daug dar ir smulkesnių, paremimo vertų tautiškių reikalų, tarp kurių reikia priskaityt ir Brooklyno lietuvių užmanytasis įrengimas Tautiško Namo. Regis tautiečiai turėtų tą užmanymą karštai paremti, kaip grynai tautišką įrengimą, nes tokių užmanymų, žinoma, kunigai juk nėsels, jiems rupi kuo greitesnis pabudavojimas klioštoriaus, tuomtarpu mes, tautiečiai, jeigu nenorime, kad mus vientaučių pradėti darbai sugriūtų — turime širdingai šelpti. — Aš pirmasis paaukauju tam mieriai \$1,00, kurį ir pasiunčiu p. Naujokui. Toliaus prisiunčiu į „Vienybę“ \$2,00, kuriuos paskiriu: \$1,00 „Aušrai“, o 50 c. kankintiniams ir 50 c. delegatui.

Kareivis.

Musų užmanymai.

Šiądien pasirodo laikraščiuose gana gražūs užmanymai, tarpe kurių reikia priskaityt užmanymas išimt iš Argentinos ligonbučio Vištali. Apie tą dalyką, tuli liepė rupintis „Susivienijimo L.A.“ centr. komitetui; paskiaus Dr. Želvienė net atsišaukė, kad ji Vištali priimsenti į savo pastogę, jeigu jis taps išimtas, ir jeigu ansai sutiks ant to.

Taigi išsiziuri, kad jau kitiems nereikalas būtų kištis, jeigu Dr. Želvienė paima tą senelį į savo globą.

Mes, Centrališkas S. L. A. Komitetas, turime pranešti visumenei, jog mes be seimo ži-

nios ir liepimo negalime nieko spręsti apie teip svarbius dalykus. Vištali gauti į Susivienytas Valstijas vargiai gali pasisekti, nors ir būtų statoma gvarancija, nes Amerikon joki sergantį ne įleidžia, o Vištali reiktų paimt iš ligonbučio kaip sergantį, nors dar iš raštų žiurint jis sergančiu nėra.

Mes tą užmanymą skaitome gana naudingą, bet varde „Susivienijimo L. A.“ be daleidimo seimo veikti tame nieko negalim. Todėl lai kuopos ant savo susirinkimų apie tai apsvarsto, o seimas galės galutinai išsiusti tą klausimą.

S.L.A. Centr. Komitetas
Jonas Taveila prezidentas,
T. Astramskas sekretorius,
T. Paukštis kasierius.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Brangūs draugai!

Šiuomi pranešu jums, kad pirmiau minėti „atsišaukimai“ jau yra paleisti į lietuvišką visuomenę, todėl meldžiu jūsų sandraugiškos rankos prisidėti su praplatinimu. Ant pirmutinio mano prašymo tik tai ke liolika atsiliepė, kiti dar ne, taigi dabar jau ir visiem laikas reikalauti.

Mes, Centrališkas komitetas, darbuojamės, idant sukelti gyvybę T.M.D., ir meldžiame visų draugų kurie suorganizavo kuopas po įvairius kraštus Amerikos, teipgi pasidarbuoti. Jeigu Jums matosi sunku darbuotis prikalbinėjant savo artymus prie T.M.D., pamėginkite platinti tarpe jų tokius atsišaukimus; žmonės juos galės skaityti turėdami laiką ir nevienas įgaus geresnę nuomonę, nekaip, kad jam kalbėtum. Laikraščių skaitytojai, kurie matote darbus lietuvių apgyventose kolonijose, o apie juos nieko nedirbama dėl tautos labo, meldžiame parašyti nors „atdarą laišką“, mes ir jumis prisiūsime tų atsišauki-

mu; mėginkite sutverti kuopas T.M.D., mėginkime sujungti visą Lietuvą Amerikoje prie tautiškų darbų, o paskui bus visiems lengviau, nes kur dabar reikia dolerio tai paskui bus gana cento. Dirva T.M.D. yra geriausi dėl šiandieninio mūsų krutėjimo, kadagi užsiima vien platinimu mokslo, o to mums daugiausia ir reikia. Jei neapsiriksiu pasakydamas tą: kad nėra geru ir sistematiški mūsų darbu, tvirti kasdien naujas tautiškas draugystes, kurios taip dygsta paskutiniuose laikuose. Matėsi jau buvo per daug kada susitvėrė „Motinėle“, o paskui „Aušra“, bet juo tolyn vis tvėrėsi daugyn. Pažiūrėkime ar yra tas naudingas? Mūsų tautišką tik pradėjus kilti iš letargiško miego turi kilti su atargumą. Negalim mes jai priversti per daug nė jokio gaivinančio maisto, nes jos silpni, užbadėję viduriai negal to atlaikyti. Žiūrėkime ką mes darom: mes pilam ir pilam naujas organizacijas, nors jos visos to paties pobūdžio, ir kita nė saulės nepamačius eina kapuona. Pažiūrėkim kaip tas atsiliepia ant kuno, kurį norim atgaivinti! Atsisėdęs liuosoj valandoj su savo broliais mėgink paaiškinti tautą, su jos sparnais tautiškoms organizacijoms — žmogus prisiklausęs tos maišaties, sako: e-e — susidėk su tuom viskuom, tai duonos netėksi! ir ant to pėturi nė ką atsakyti! Toliaus tos įvairios organizacijos bemirdamos padaro tikrą mišinį, nes žmogus prigulėjęs ir vaisių jos nematęs jaučiasi apgautu ir į tikrą tautišką draugystę jau sunku prikalbinti.

Štai „Tėvynės Myletojų Draugystė“ jau gyvuoja 8-ti metai; jeigu nuo pradžios būtumėm rėmę, tą vieną dirbę visi išvieno, turėtumėm kuom pasidžiaugti. Ir šiandien nėra dar per vėlu sukonzentruoti

tautiškas draugystes, išsimėčiusias po visą pasvietį į vieną centrą, ir dirbti vienybėje dėl tautos labo. Dirbanti išvieno, galėtumėm dirbti ir žodžiu ir raštu, ir mūsų laikas būtų ekonomiškai suvartotas. Ko truksta T. M. Draugystei? Ji užsiima platinimu mokslo, mokslinių knygų; tą daryda ma platina literatūrą, ir tobulina kalbą. Dabar išleidinėja tokias knygas, kokios mus tautai yra reikalingiausios. Be mokslo neišrišam jokio klausimo, ne galim drąsiai jėškoti liuosybės, be mokslo liuosybės nėra. Kuopoms nėra užginta, bet linkima užsidėti savo knygynus, turėti susirinkimus, laikyti prakalbas, diskusijas, apie įvairiausių daigtus, arba įnešti kokį raštą ar knygą norėtu atspausti ir tt. Kuopos gali duoti sau vardus kokius nori, Lietuvos didvyrių, ar tai „Aušrelės“ arba „Žirgvaikio“. Apmąstykime, broliai, ar nebutų geriaus suvienytoms pajiegoms kilti? „Pajudinkime vyrai žėmę“.

P.S. Draugai! Šitie „atsišaukimai ne dėl guodotinių mūsų draugų, bet dėl tų kurie nepriguli prie T. M. D.; pataikinkite paduoti doriems vyrams, o paskui pakalbinkite prisirašyti prie T. M. D.

Prez. T.M.D. *M. Paltanavičia.*

Kuopoms T. M. D. išsiuntinėta „atsišaukimai dėl praplatinimo tarpe lietuvių ir jeigu dėl kokios priežasties kuopos neapturėtų, arba norinti gauti tų atsišaukimų, meldžiu kreiptis į „Vienybės“ redakciją, kurioje liekasi į 500 egz.

T.M.D. Sekr. *A. Ramanauckas.*

POPIEŽIAUS DOVANA.

Skaitytojai „Vienybės“ galėjo nusistebėti perskaitę pirmą skirsnį enciklikos, neseniai jos skiltyse tilpusios, kurioje popiežius Pius X. prilygino draugiją prie žmogaus kuno,

radę mano tulas pasargas.

Idant nesąprotaujantieji, o labiausiai mus kunigai nepasipiktintų ir visaip pramanydami nepavadintų manęs šliuportarnių popiežium, turiu butinai šį tą paaiškinti.

Žinodamas, kad nėra žmogaus be galvos, ar tai jis yra pavadintas popiežiumi, caru, katalikišku Veileriu, Muravjovu, ar protestonišku kurpiumi, siuvėju, ar konfucionišku artoju, ar žydišku mėslavežiu visi tie žmonės priklauso prie galvuotų, o ne begalvių gyvūnų. Sulyginti tuos žmones, sako popiežius nėra galima, be panaikinimo draugijų, kaip žmogui nukirtus galvą, arba vietoje galvos padėjus kojas. Tai gi pažiūrėkime ko yra vertas tas palyginimas.

Kiekvienas suprantas, kad, jeigu kurpius, siuvėjo, ar jaučio galvas paverstumėm į pilvą, tai visi trys pranyktų, nes prie draugijos begalviai negali prigulėti, nė užsilaikyti. Kiekviena ypata ar žvėrys turi butinai rupintis apie užlaikymą savo mislijančios galvos, rankų ir kojų. Žmogus be apsirūpinančios savo kuno reikalų galvos, negali pritikti prie jokios draugijos, kaip rankos ar kojos popiežiaus negali būti prikabinotos prie mano galvos, nes tai pasidarytu „Monstrum“.

Jeigu su pirma dale palyginimo taip yra, tai ar kiteip yra su antra dale, su draugija?

Per draugiją suprantame žmonių susivienijimą su mislijančiomis galvomis, pilvais, kojomis ir rankomis, turinčių kokį nors abelną mierį, idant galėtų palenginti savo buvį ant žemės. Jeigu tokiame susivienijime užsimanytu kas paversti mislyjančias galvas kitų į savo tik mislijančią galvą, ir jų pilvus, kojas ir rankas su tuščia makaule pavadintų sąnariais to susivienijimo, tos draugijos, tai ar ne aiškus dalykas, kad jokios

draugijos nebutų, nes liktu vėl „Monstrum“, kuriam senovės gadynių graikai davė vardą šimtagalvės hydros, romėnai vadino centauru, o mus pratėviai praminė dauggalviu smaku, kuriam net karaliai turėjo aukauti gražiausias savo dukteris, kaip tą paliudija surinktos per D-rą Basanavyčių lietuviškos pasakos. Taigi matome kaip žiaurų popiežius paėmė palyginimą, ir ar ne tiesa, jog jis yra barbariškas?

Trečiame skirsnij savo enciklikos popiežius tvirtina, kad tokiose begalvėse, tačiau su trimis galvomis draugijose, pagal parėdymą Dievo, turi būti kunigaikščiai, kapitalistai, bajorai, ir milijonai proletarijų; tuom tarpu visi žinome iš patyrimo, ir kasdien matome, jog kunigaikščiai, prie kurių priklauso ir popiežius — nes vadina savę karaliumi karalių, aukščiausiu kunigaikščiu bažnyčios, — kapitalistai ir bajorai yra vargintojais ir ir zudytojais proletarijų, kuriems tas trigalvis smakas nenori pripažinti įstatymuose jokios tiesos apsigynimo, tik reikalauja, idant proletarijai užsiganėdintų jų mielaširdyste. Kaip mislys kunigaikštis, taip turi mislyti ir darbininkas, kaip mislys kapitalistas, taip turi mislyti ir jo tarnas, kaip mislys bajoras, taip turi mislyti ir jo vergas. Kiteip mislijantiems popiežiška cenzura prisako didžiausią bausmę, ko tas trigalvis smakas ir nesigaili suteikti prie jeib kokio straiško ar pasipriešinimo darbininkų. Jeigu dabar, kaip proletarijai užsimanę viešai panaikinti kunigaikščius, ir kaip jau išpranašavo net Chicagos arcivyskupas Quigley, kad į 20 metų kunigaikščiai pranyks, o jų vietą užims krikščioniška demokratija tai ar popiežius, jeigu nebutų farizėju ir palaimintoju kunigaikščių, galėtų sakyti, jog pranykus kunigaikščiams, kapitalistams ir ba-

gorams pranyks ir draugija? Ne. Draugija nepranyks dėlto, kad kunigaikštis pastojęs kurpiu prigulės prie kurpių draugijos ir geriaus mokės dirbti batus. Teippat pranykus kapitalistams ir bajorams draugija neišnyks, jeigu jie pastos gerais kalviais ar mašinistais. Draugija laimės, nes proletarijai nereikalaus dirbti ant užlaikymo tukstančių tinginių, ir šerti milijonus apginkluotų žmogūdų naikinimui ryšių dirbančios draugijos

Iš to aiškiai pasirodo, kad palyginimas trigalvės draugijos prie žmogaus kuno savo tendencijoje yra barbariškas, — tuomi labiau, kad 17 skirnyje paliepė vyskupams įvesti cenzurą ant visų kiteip mislijančių galvų, o įvykdytą ją, jis viliasi daug pasekmingų vaisių apturėsęs. Ir tas bažnytinis kunigaikštis nemato, o trigalvis smakas nenori viešai sakyti, kad atėmę liuosybę žodžio ir spaudos, prikaldami visų protus prie savo kurpaliaus, patį ardo ryšius draugijos, kurios joks Dievas bei smakas negali sunaikinti. Jau proletarijai smakų nesibijo, kaip amžiuose kunigų viešpatavimo; jie neis kaip avinai be pasiskundimo ir riksmo ant kartuvių ir degančių laužų dėl pagarbinimo „vietininko carų“ ir kunigaikščių, su pagyrimu barbariškos etikos.

Kun. V. Dembskis.

Gerai vaistai.

Parašė Kartus.

Kaip kitą syk su lazda, arba, vistiek pat, kad ir su pagaliu, atsitinka, suduodi kiaulei, arba, duokim sau, kad ir meiteliui, per strėnas, na, ir jis ima nevaldyti užpakalio — vilkti žemę, tada, reikia greitai, tą pačią lazda, tik brukšt! ant kėlienio perlauzei, ir trenkti per tą kiaulę, tad dar atsitaisys, o kad ne, tai.... neatsitaisys. —

Viena iš daugumo siauraregyščių. —

O čia kita:

Sykį mano tėvas — pas mus buvo tokia žila kiaulė, Žiloji — ėmė su apinastriu kaip užsiemojo, kaip rėžė tai kiaulei, pataikė galu per koją, paukšt, vargšėi ir išmušė... kade rialiuojasi tik ir gana! Ką daryti? Čia šiokią rodą, tokią — nors tu pasiusk, negelbsi nieks ir gana.

Ateina kalvis, toks Ūiuplys, čia — pat iš mus kaimo: ateina ir, „tu, žmogeli, sako, tik supjaustykit varinį dešimtuką ir sušerkit su duona, pamatysit kaip tas kiaulės kojai gyvastį išgany. Anava tu, žmogeli — to ir to — buvo karvei permušta koja — kaulas pusiau! ir kaip tik sušėrė, nereikė nė viso dešimtuko, — vat, broleli, tik apie kokią porą sykių davė — nedavė, tuojau gyte — sugijo — kaip ranka atėmė. Teip va, žmogeli, ziedas, aš pats gražiai savo akimi mačiau, tokialis lygiai rinkė buvo, kaip pąplovė, apie kaulą ant permuštos jos vietos, apsiliejęs! O kaip gyvos, tikėtum, broleli, toj vietoj buvo toks guzas be pasirodęs, teip va, lyginai nei užrišas — už odos aplink tą vietą...“

Na čia tėvas, tuojaus, pjaus to varinį dešimtuką ir kiaulę gydo, ir tu mano svieteli, ar tikėsit ar ne, kiaulei koja ėmė ir sugijo; truputį, rods, buvo toj vietoj kreiva — ir guzas buvo, teip va rik — tik, toks kaip ana kalvis sakė....

Ar tą buvo varis rinkę aplink tą nulaužą liejęs ar ne, nežinau, kadangi mat paskerdžius (—dus), nepamenu, turbūt užsimiršome pažiūrėti — ką čėig, mum nė kam — dumkyj apie tą jos koją. Guzas bet, toks va kaip kalvis sakė buvo, ir, mės visi dručiai buvome įsi tikrinę, jog kad ne varis tai but po — kiaulei buvė.

Tai mat, kaip gerai esant nuvokime šio — to, link ko — nie-

ko daugiau. Vis jau kur — kas geriau — tegul nors sau čia sako kaip kas nori, kad kaip ką — teip, ir menką nieknėkėlį, moki ar žinai — kalei; ką čėig, valgyti tie neprašo, o kad kokioj, ko ne — geidžia, pondžiu, niekas, nelaimėj ar kitokiam „pripotke“, moki sau ir kitiems išmintingą — tik nesijuokit — rodą duoti. Ką čia! brudui nė gerol! Nutiko kada teip gerai, kad paukšt kiaulei koją nudžiovei — kapt vario, skuste — skutęs neskutęs, brukšt priešėrei, priešėrei, kaip bematant, kur buvus — nebuvus, šmakšt apie kaulą, nors tu čia ir truk — tum nenora, rinkė šaute — meste apsiliejo ir gerai: — atliktas kriukis.

Ar girdejote teip stebuklingus vaistus?

Isz visur.

Anglijoj, senuose griuvėsiuose Chadder, rado groblus žmogaus, kurs pagal geologų apkavimo yra iš akmeninės gadyne, atgal 50,000,000 metų.

Laikraščiai praneša apie muštynes, kokios įvyko Kijevo universitete tarpu studentų. Vieni iš jų užgiedojo „Bože caria chrani“, kiti tuomtarpu pagavo šaukti „Marselietę“. 11 iš abiejų pusių krito sužeistų, pakol pribuvę kazokai nesutvarkė savotišku budu.

Ispanijoj, į Santillanos katedrą įsilaužė vagis ir apvogė bažnytinį izdą ant \$500,000. Apart to jie išnešė daug senobinių brangumynų ir antikvariškių dalykų, kurie buvo tę surinkti bėgyje 10 šimtmečių.

Maskolijoj, aplinkui Kazanias, atsirado nauja „Orleano Mergelė“. Prasto kaimiečio duktė pradėjo vaikščioti po kaimus ir raginti žmones eiti kariauti su japonija. Keletą sykių policija ją buvo arešta-

vusi, bet prasti kaimiečiai per nevalę ją vėl atmuša ir vaikščiodami su ja ištaiso iškilmingas apejgas (krestnyj chod), kame nešine „ikonas“, šaukia kaimynus į karę su japonais ir vokiečiais, kurie pagal jų nuomonės esą kur tę netoli už kalnų, Kazanias linkui, ir pasirėngę esą kas minutė užpult ant jų kaimelių.

Prancuzų laikraštis „Paris Journal“ identifikuoja japoniečius su dešimčia prapuolusių izraeliškių genčių, kurioms atsiskiriant nuo žydų buvęs jų karaliumi Hozeas, kaip — gi to paties vardo buvęs tuo laiku ir japoniečių vadas, kuris davęs pradžią Japonijos valdonų dynastijai. Jis sako, jog žydai apgyveno Japoniją apie 730m. prieš Kristų.

Kaip bematant Anglija iš prozaiškausios šalies pavirs į viešpatystę muzikos. Angliški laikraščiai paduoda metinę mokinių suskaitą, kuri sako, jog šįmet 30,000 vaikų mokinasi grajit ant smuiko. Dar nė viena šalis negali tuom pasigirti!

Kijavos gubernatorius umai pagarsino miestą ant kariškų tiesų. Nevalė niekam kviesti pas save svečių nė eiti gatve dvišė. Pilni kalėjimai tapo prikimšti nužiurėtų ypatų, o kankinamų šauksmai policijos namuose parodo, jog areštavoti yra tardomi inkvizicijos budu. Yra sakoma, jog valdžia susekusi pradžią revoliucijos.

Bilbao, Ispanijoje, miesto valdžia išleido tiesas užginančias skambint varpais; prašizengusius varpus, arba jų savininkus baus kas sykis po \$5. Tą parėdymą jie remia ant to, jog varpų trukšmas erzina perkaršusius žmones ir ligonius.

Caras paliepė, idant Suomijos (Finlandijos) senato pečėtis lotyniškais raidėmis būtų panaikinta, o į jos vietą įvesta maskoliška su dvigalviu ereliu.

Maskolijos ministerija vidurinių dalykų apreiškė, jog visi mergų vaikai įrašomi į gimimo knygas nebus įvardijami „ne teisūs“ (nezakonnorozdionnyj), bet užrašyti motinos pavarde.

Sidabriniai užsagai.

Maskoliškai parašė Maxim Gorkij.
(Tasa.)

— Kas tai būtų per knyga? Tokia apystorė, — užsimastęs klausė Mikas, pasiremdamas ant sienos ir šluostydamas delnų nuo veido prakaitą. Umai pasispiaudęs delnus, užsimojęs kirviu įkirto į sieną ir teip pat užsimastęs dadurė: — „Jeigu Evangelijų knyga — tai būtų per stora...“

— O kam tau žinoti? — zingeidavo Simas.

— Man tai? Nieko... Mėgstu aš klausyt knygos... jeigu šventa... Pas mus sodziuj buvo kareivis, aprikonas, tai tas, budavo, kaip pradės psalmas skaityt... lyg bugną muša... Mitriai skaitydavo!

— Nu, tai ką? — vėl klausė Simas vyniodamas cigaretą...

— Nieko... Labai skaudu... Nors nesuprastina... o vis-gi teip kaip ir toks... ant gatvės tu jo neišgirsi... Nesuprastina, bet vis gi jauti, kad tai žodis dėl dušios.

— Nesuprastina, tu sakai... bet vis-gi matyt, kad tu kvailas, kaip miške kelmas... — paerzino Simas draugą.

— Žinia... tu visados koliojies... — atsiduso Mikas.

— O kaip reikia su kvailiais kalbėt? Ar jie gali ką suprasti? Versk šią šitą puveklį... o-o-p!

Pirtis subyrėjo į laužą puznių paskėsdama į debesius dulkių, nuo kurių aplinkinių me-

džių lapai iš žalių pavirto į pilkus. Viduvasario saulė ne sigailėjo mūsų nugarų ir pečių; degino kiek ji galėjo...

— O knyga — tai visa po sidabru, — vėl prašneko Mikas.

Simas pakėlė galvą ir akylai pažvelgė į pusę šėtros.

— Panašu į tą — trumpai pratarė jis.

— Tur but Evangelija...

— Na, ir Evangelija... Tai ką?

— Nieko...

— Šito gero mano pilni kišeniai. O tu, jeigu mėgsti šventraštį, nueitum ir sakytum jei: paskaityk, sako, man, senuke. Mums, sako, nēr kur to gaut... Į bažnyčią mėš, dėl mūsų niekingumo ir purvinumo, neinam... o dušia, sako, mūsų teip pat... kaip reikia... ant savo vietos... Nueik!

— Ištiesų... eisiu?

— Ir eik...

Mikas sviedė kirvi, apsitempė marškiniais, su rankove nusišluostė nuo veido dulkes ir nušoko nuo puveklių žemyn.

— Stukterės ji tavę, tingšiau... — murmėjo Simas skeptiškai šypsodamasis, bet su dideliu zingeidumu žiurdamas linkon einančio draugo, brennančio per varneležas pas šėtrą. Jis, augštas, susilenkęs, su nuogoms purvinoms rankoms, sunkei eidamas klumpojo ir nedrąsiai šypojojosi. Bobelka pakėlė galvą priešai ateinantį basoną ir ramiai mieravo jį akimis.

Ant stiklų jos akinių ir sidabrinų rėmų žibėjo saulės spinduliai.

Ji jo ne „stukterėjo“, kaip sakė Simas. Mėš negirdėjom per šnabzdėjimą lapų, apie ką Mikas su senuke kalbėjo; mėš tik tai matėm, kad jis sunkiai atsisėdo prie senukės kojų, teip arti, kad jo nosis, beveik lypstėjo kraštus atskleistos knygos. Jo veidas buvo rimtas ir ramus, jis — mėš matėm — putė į savo barzdą, norėdams išpust iš jos dulkes ir paskiaus

prisitaikęs pasirėmė ant alku nės, ištiesęs kaklą į augštį zingeidžiai žiurdėjo į sausas bobelkos rankas vartančias knygos lapus...

— O tu... kudlotas šunie!...

Jis sav pailsį padarė.. Einam ir mėš? Kas tai teip? Jis tę sav vėdinsis, o mėš laužisimės už jį. Einam?

Per dvi-tris minutes mėš su Simu teip pat sėdėjom ant žemės iš abiejų šonų mūsų draugo. Senukė nė žodžio priešai mus neištarė, tik sausai ir su atyda pažvelgė ir vėl vertė knygos lapus, ko tai jieškodama... Mėš sėdėjom apjuosti aplinkui kvepiančiais žolytais, ir ant mūsų klaksojo, meilus ir minkštas, skaidrumas dangaus. Kartais dvelktelejo vėjalis, ir pereidavo per medžių lapus tas paslaptingas šnibzdėjimas, kuris visados teip suminkština dušią ir gimdo joje tylų ir nuraminantį jausmą...

— „Povilas, tarnas Kristaus...“ — suskambėjo senukės balsas. Jis senatviškai blerbė ir trukčiojo, bet buvo pilnas dievobaimingumo ir aštraus rustumo. Prie pirmų žodžių Mikas persizegnojo, Simas sujudėjo ant žemės, pasitaisydamas sėdynę. Senuke pažvelgė ant jo, nesustodama skaičius.

— „Aš labai geidžiu matyt jus, idant duot jums nekurias dvasios dovanas dėl jūsų patvirtinimo...“

Simas, kaip tikras stabmeldys, garsiai sužiovavė, jo draugas žvilgterėjo papeikiančiai ant jo savo mėlynoms akimis ir žemai nuleido savo kudlotą galvą, pilną dulkių...

Senukė, nesustodama skaityt, aštriai pažvelgė ant Simo ir tas jį sugėdino. Jis patraukė nosia, perkraipė akis ir — tur-but, norėdamas atitaisyti įtekmę savo žiovulio — giliai ir maldingai atsiduso.

Keletas minutų praslinko ramiai.

Senukė vėl skaitė: — „nes atsidengia kora Dievo iš dangaus ant visoko blogo ir...“

— Ko tu nori? — umai šuko skaitytoja ant Simo. —

— O... tai nieko! Jus skaitykit, — aš klausau! — nužemintai jis paaiškino.

— Kam tu lieti knygos už sagus savo purvinom rankom? — nenusiramė senė.

— Zingeidu... dėlto — darbas labai dailus. O aš tą suprantu — sliesorystė man žinoma... Tai aš ir pačiupinėjau.

— Klausyk! — sausai paliepė senukė. — Pasakyk man — apie ką aš tau skaičiau?

— Tas yra!.. Aš gi suprantu..

— Na, sakyk...

— Pamokslas... tur-but, pamokinimas link tikejimo, o teipo gi ir nedorybių... Labai aiškiai ir... viskas tiesa! Teip už dušios ir gnyba! Senuke palingavo liudnai galvą ir pažvelgė į mus pabarandžiai.

— Pražuvė... Jus akmens... Šalin, eikit prie darbo!

— Ji, šito... supyko neva? — nuolankiai šypsodamasis pratarė Mikas.

Simas pasikasė pakaušį, su žiovavo, ir pažvelgęs link atsitolinančios senukės tarė:

— Bet gi užsagai tai knygpalaikės sidabriniai.

Ir jis nusišypojo visa burna lyg ragaudamas kokį gardumą.

Pernakvoję sodne apie pirties gruvėsius, iki pusdieniui kitos dienos mėš išvalėm šulinį, išmirkom vandenyj, išviliojom purvuos ir laukdami užmokesnio, sėdėjom ant kermo prie angos, kalbėdami tarp savęs apie sočius pietus, kuriuos neužilgo turėsime...

— Nu, kokių velnių sena ragana dar neišsita teip ilgai, — nekantiai pusbalsiu pyko Simas. — Išdvėšė, ar ką?

(Toliaus bus.)

Lietuviu tauta

senoveje ir szia dien.

Skandinavai — žmogžudos nešiojo visokius vardus: užsiimanantieji žmogžudyste ir plėšimu ant jurių („Wikingszug“) vadinami buvo „Wikingen“ (Eigils Saga); pasiduodantieji į tarnystę svetimai viešpatystei, o priversti bėgti iš savo tėvynės už kokius nors nusidėjimus, vadinami buvo „Waeringen“ (anot Grettars Saga). Ostrogardijoje apsigyvenę buvo tankiausiai toki Vaeringai, slovėniškų istorikų vadinami Varagais, Variagais.

Skandinavai, apsigyvenusieji Ostrogardijoje, paskui buvo pamušami ir pajungiami savo pačių viengečnų, vėlesniame laike antsipuolančių ent Ostrogardijos.

Nors Ostrogardijoje viešpatavo karaliukai ir kunigaikščiai, tačiau tvarka buvo tur-but respublikiška; karaliukai ganėdindavosi dideliais plotais žemės ir koku pelnu iš šalies, į naminę gi tvarką nesimaišė ir neatmėinė jos; bėgyje laiko jie patys virto į Lietuvius ir taikėsi prie vietinių įstatymų. Iš pusės tikėjimiškos ir teisdariškos, Ostrogardija pripažino ant savęs valdžią vyriausio kunigo, kurio doriška įtekmė gynė gyventojus nuo prispaudimo kunigaikščių, sėdinčių savo pylyse ir turinčių karišką spėką. Tą kariumenę kunigaikščiai laikėsi dėl savo sargybos, ir vieni su kitais nesutiko. Užpuolus priešams iš lauko, neretai tie kunigaikščiai pastodavo pardavikais ir vyliugiais. Jeigu pridursime, kad nekuriuose laikuose ir valdžia vyriausio kunigo apsilpdavo, tad pastos aišku, kodėl tauta buvo silpna dėl atspyrimo užpuolikų: atskiros dalys tautos kariavo su priešais ir todėl kiekviena paėiliui stojosi grobiu priešų.

Danų pamušiai. Pirmoje pusėje VIII šimtmečio lietuviškos gentės buvo nepriegulmėje nuo svetimos valdžios. Kad antroje pusėje VIII šimtmečio Danijos sostapylę apėmė Regnar Lodbrok, tad tas garbodus viešpats užsimanė lietuviškos šalies, užkariautos Iwar'o, o tam mirus apsigarsinusios nepriegulmėje, atgal pamušti po savo valdžia, ką tur-but ir padarė. 777 m. jis užmanė karžygą į Bivarmiją (Permiją, šia dien rėdybos: Permos, Viatkos, Vologdos ir Archangelsko), — Vuoriną — šalį gan turtingą, kurios sostapylė buvo Čerdino miestas palei Kamą. Bet kariumenėje pasiplatinus užkrečiamai ligai ir netekęs arklių, jis grįžo atgal ir pakeliui įsiveržė į Kursą, kur paėmęs didelę čyzę apsisukė valdonu; tą patį padarė nuvykęs į Samiją. 778 m. vėl užpuolė ant Biarmijos ir prijungė ją prie savo viešpatystės, kuri dabar į rytus traukėsi nuo Niamuno iki Urališkų kalnų ir Ledinių jurių. Nežiurint ant narsybės ir nuožnumo karaliaus, Rusių ricieriai spyresi prieš jį. Užmušus jam kokį-ten karaliuką skandinavų, vardu Dianą, Rusių karaliukai iš vien pakilo priešais jį ir pasikvietė į pagelbą Hakoną ilgai-ilgai kariavo, pakolaik netapė įveikti. Tad Rusių žemės teko Lodbrokui. Mirus Lodbrokui, visos jo žemės tapė padalintos tarp sunų; lietuviškos žemės teko Hwidserk'ui, kurio sostapylė buvo tur-but pylis Rothalle, Estonijoje, kur ties jo rumais buvo sukrauta augšta kruva vienu tik kaušų žmonių, per jo paliepiamą užmuštų. Galiaus karėje jį pagavo livoniškas karaliukas Daksonas ir gyvą sudegino kaip o auką dievams. Matomai Daksonas (Dauksonas

Daukša?) buvo lietuviškos kilmės, nes visi Skandinavai tąsyk jau buvo krikščionimis. Nuo to laiko vardu Estija nebsivadio Lietuva, bet Estlandija ar Estonija: regimai Lodbrokui kariaujant, šalis tapė geriaus pažinta.

Danai tur-but turėjo pristotę Aiskrankleje, kur netik daug skandinaviškų liekanų yra atrasta, bet kurios vok. vardas Ascheraden, seniaus Ascerade, yra duotas per Normanus ir zenklina laivų pristotę. Daugiur Kurše randasi Normanų kapai, k. v. „velnio laivas“, kur toje palaidoti tuli jurės karaliai, o kuriuose randasi daug brundzos ir kitų metalų lietu, gan su mokslumu padarytų.

Pradžioje IX amžiaus, Saksonams tapus prijungtiems prie viešpatystės Karolio Didžiojo, Geruliai, gyventojai žemutinėje Saksonijoje, nenorėdami priimti krikščioniško tikėjimo, vieni persikėlė į žemes Priebaltinių Slovėnų, kiti iškeliavo į Lietuvą¹⁾. Suprantamas daktas, kad jų dalis teiposi gi turėjo pasilikti ant vietos Meklenburgijoje. Žinią apie tai randame pas Lenkų metrašėją Gallijų, nors klaidingai perstatytą; pataisė ją istorikas Lelevelis. Saksonai (Geruliai) apsigyveno Parusių žemėje, rytinėje dalyje Kelmų; nuo Saksonų ir šita dalis Parusijos (beje Kelmiai) apturėjo vardą Sasavos. Šitie Geruliai įnešę esą augštesnį apšvietimą į Parusių draugiją(?)

Kas link prietikių Parusių prie *Lenkų* IX amžiuje, manoma yra, kad jie turėjo gyventi didesniame sutikime negu pirm to, nes metraščiai neminavoja jokių karių. Iš paminėjimo pas metrašėją Lenkų — Kadlubką, kad pati Leško III (815-830) buvo apdovanota Parusių šalia Sambija, galima būtų spręsti, kad Lenkai tąsyk atėmę buvo nuo Parusių kokį ten plotą žemės; bet apie pamušimą Sambijos vėlesni istorikai nieko neminavoja.

Skandinavai, minėtieji Rus-Varagai, apsisėdusieji Ostrogardijoje pradžioje IX šimtmečio pasidarė labai galingais²⁾ ir pasidauginę skaitliu³⁾ darė karžygą į visas puses; apvaldė jie Lietuvą, Kursą, Žemgalius, Neramius, Lyvus, Muromą, Čeremissą, Jam, Mordvą, Pečorą. 859 m. pateko po jų viešpatavimu Novgorodiečiai, besėbraujanti su Kryvičiais, ir suomiškos gentės: Čudai, Ves ir Mera. Nors Naugorodiečiai po dviejų metų Variagus išvijo, bet įtekmė jų užsiliko polytiška: turtingieji norėjo įgauti valdžią ant neturtinųjų ir siautė naminė karė. Tad idant apstabdyti kraujo praliejimą, išmanesnieji gyventojai parsikvietė Rusnės Variagus po vada Rurikio, su kuriuomi sykiu ištraukė jo broliai Sineus, (Zinius) ir Truvaras ir daugybė kitų Rusnės

1) Norbutas ramia Gerulių buvimą anapus Labos ant „Tėve musų“, apgarsinto per Bekmaną 1751 m., o zinomo Lunenburgijoje dar pradžioje 18-to amž.; ant vardo miesto Plot (civitas Plot) palei azerą Maruzzinus, sulygindamas jį su Ploteliais Žemaitijos; randa Brandenburgijoje kaimą Rauden ar Raudon, galiaus to buvimo Gerulių esą pamiukliniai akmenis su sen-lietuviškais antrašais, kokius Jucevyčius rado Šiaulių pavieta, o ant kurių — anot pasakų — dievės mėgdavusios susirinkti. (III. p. 602-605).

2) Hakonas buvo karaliuku Rusių, ir jo dukters buvo ištekejusios už sunų karaliuko Diano; jis Lodbrokui daug klapatų darė atkeršydamas už užmušimą Diano, nor galiaus jam pasidavė. Tas Hakonas pasiuntęs buvęs 839 m. paslus pas ciesorių į Konstantinopolį — anot Bertiniškos kronikos, — nors nežinia, kokios sątaikos dėlei, rasi dėl pirklybos. Grįždami jie pateko pas ciesorių Liudviką Dievotąjį į Ingelheim.

3) Danijoje viešpataujant Lothe — Kanutui, sunui Erikio Barn, kilo badas, ir burtus metus, iš trijų svaugusių sunų vienas traukė ant mitybos į Ostrogardiją. Tie žmogžudos atvykę į Parusius ir Kursą, pustyjo šalį ir parazbajavę, galiaus apsigyveno, radę ten jau gana daug savų giminaičių

Varagų, 862 m. Rurikis valdė Slovenus aplinkėse azero Ilmen, su sostapyle Novgorodu; Sineus apturėjo žemę Veš su sostapyle Bielozerska; Truvarui teko žemė Kryvičių su sostapyle Izborsku. Sineui ir Truvarui mirus, žemės jų atiteko po valdžia Rurikio, kurs mirdamas (879 m.) savo sostą paliko sunui Igoriui, dar mažamečiui.

Rusnės Varagai Slovenų turėjo laimę; mat buvo apsuksūs, drąsus, ir labiaus apsišvietę. Kyjevo godėjo Rusnės Varagai, viešpataujantieji Novgorode. Paėmė Kyjevą Olegas, globėjas Igorio, apgavingai išmušęs valdymierus—Askoldą ir Dyrą. Dabar po valei daugelis Sloveniškų genčių vienyjosi po viena valdžia Kyjeva kunigaikščio (apie 884 m.), ir nuo vardo viešpataujančių pradėjo vadintis Rusais, o žemės jų apturėjo vardą — Rusija. Kyjevai pagarsėjus, Rus-Varagai, apsigyvenusieji Ostrogardijoje ar kitose šalyse Lietuvos, pradėjo skverbti po valdžia Olego. Šita aplinkybė stojosi išganymu dėl Lietuvių, nes visi garsiausi Rus-Varagai persikėlė iš Lietuvos į Rusiją.

9-tame amž. Normanai, nors krikščionybę priėmę, nesiliovė lanke Baltijos pajurios. Tulas Brėmano kunigas, Rimbertas, Danų bei Švedų apaštalo Ansgaro mokintinis, aprašydamas pastarojo gyvatą, sako, kad Švedai tulą kartą pergaleję buvę Kuršius, bet šitie veikiai esą atsivaldinę nuo anų jungo.

Pirmoj pusėje 9-to amž. užpuolimais ant Kuršo atsizymėjo pirklis ir jurinis žmogžuda Eigilius ir jo sunus Thorolfas, kurie prisiplėšę brangių kailių, žuvies taukų, ir tt. parduvinėjo į Angliją. Syki Eigilius tapė paimtas į nevalę, bet iškliuvęs padegė namus sargybos ir nuteriojęs daug žmonių pabėgo pas jurę ir potam į užmarę.

Bet ir Kuršiai buvo drąsus ir išmoko žmogžudauti ant jurių, netik užpuldavo laivus, bet laupė drutvietes ir miestus tolimoje Skandinavijoje. Karaliai Švedijos darydavo ant jų karžygas, ir syki jie privertė Kuršius mokėti duonį. Bet veikiai nūmetę jungą, Kuršiai vėl ėmė razbajauti. Po tam Danijos karalius Erikis II, 858m., išėdo Kurše tuloj mažoj valstijoje, turinčioje 5 miestus. Bet apveiktas, vos su likučiais tejs-tengė namon pabėgti. Po tam Olav, Švedų karalius, surinkęs didelę kariumenę, nuvyko į Kuršo pakraštį ir prisiartino prie tulo miestelio Sabargo ar Sebburgo, kur buvę į 7.000 kareivių. Iš nejučių užpuldamas, jis įėmęs miestelį. Potam sėdęs ant laivų, iplaukęs į tulą upę (rasi Ventą), laivus ant kranto sutraukęs, ir be pasipriešinimo su savo kariumene jis traukęs kokių 5 dienų kelią į viduzemį prieš Apulijos miestą, kur buvę į 15.000 kareivių. Čion jie kovėsi per 8 dienas, but galiaus Švedai, šaukdami pagelbon Dievą krikščionių, tai gi šiūomsyk apgalėję ir namon keliavę su dideliu grobiu, o Kuršiai zadėję apart seno duonio mokėti dar po pusę grivinos nuo galvos.

Apie Kuršius, dar 8-tam amž. turtungus, Adomas iš Brėmos (De situ Daniae) rašo teip: „Kuronai yra smarkiausia liaudis tenykščiose šalyse; jų kraštų visi vengia, kada gi jie yra su didžiausia uolybe atsidavę stabmeldystai, nors priegtam turi didelį aukso gausą bingius arklius. Visi jų namai yra pilni kunigų, raganių ir žynių, kurie dėvi drabužį monarchišką. Iš viso svieta randasi pas juos keleiviai, prašant išburti jiems likimą, ypatingai gi Graikai ir Ispanai jieško čion apsišvietimo apie savo ateitę”.

9-tame amž. dar labai akyva yra Wulfstano kelionė į Lie-

tuvių žemę. Anglų mat marininkas, Wulfstan, iš dalies karaliaus Alfredo paragintas, iš dalies gal-but velydamas pirkliauti su Baltijos gyventojais, 890 m. iškakęs iš tulo miesto Šlėsvige, po 7 dienų bei naktų, prilankiems kelionei vėjams pučiant, pribuvęs pas Vyslos ištaką. Wulfstan užzymėjęs yra šalis bei salas pakeliui; iki Vyslai, jis sakos, po dešinei rankai turėjęs Venedų žemę. Vysla, anot jo, yra labai didelė upė ir po abiem pusėm turi Vitlandiją ir šalį Venedų. Vitlandija guli iš pusės Estijos. Vienok Vysla teka iš žemės Venedų ir įpuola į Estmere (Aismares). Tos gi Aismarės mažiausiai yra 15 mylių plačios. Upė Ilfing teka rytų puse į Aismares, kurių pakraštyje guli miestas Truzo; abi gi upi įpuola į Estmerę: Ilfing iš rytų pusės iš Estų žemės, o Vysla iš pietų pusės iš žemės Venedų. Čion Vysla atima Ilfingui vardą ir nuo čion kreipiasi įšiaurę į jures, ir toji dalis jos todėl vadinasi Vyslos ištaka. (Ilfing—upė Elbinga; Estmere ar Aismarės ar azeras Druzo; ištaka Vyslos — Nogat. Iš Aismarių į jures galima buvo įeiti pas vietovę Tolkmīt, kur Wulfstan turėjo keliauti į miestą Truzo). Tas miestas turėjo buti iš senovės kaipo pristotė laivams, ir gulėjo beveik ten, kur vėliaus 13-tam amž. pastatė Elbingą. Po tam tas naujas Pytheas teip rašo: „Estija yra labai didelė šalis, yra joje daug miestų, o kožname atskiras kunigas. Tai gi ten yra gausas žuvių ir medaus; kunigas ir bagotesni žmonės geria kumelės pieną, o biednesni ir nevalninkai geria medų. Turi nemažai vaidų tarp savęs (turbut užsigėrę vaidyjas). Alaus pas Estus nedaro, nėra yra ganėtinai midaus”. „Papratimu Estų yra, kad numirėlis pasilieka namie nesudegintas pas savo gentis ir draugus, kur kartais guli per porą mėnesių; ypač kunigai ir kiti kilti vyrai, tuomi ilgiaus, kuomi didesni buvo jų turtai; kartais tas patenka visą pusmetį, kad liekas nepalaidoti ir be kapų guli namie, o per tą laiką, iki lavonas namie guli, turi but vienval gėrynės, iki dienai, kada jį sudegįs. Po tam tame pat name, kur nori nunešti numirėlį ant laidotinio stirto, dalina jo turtą, kiek pasilieka nuo gėrynių ir lošių, ant 5 ar 6 dalių, o kartais ir ant daugiaus: didžiausią dalį tolume mažiausiai mylios (angl.) nuo namų padeda, po tam antrą, toliaus trečią, iki viską padalina ilgyje vienos mylios. Bet mažiausia dalis turi gulėti arčiausiai namų, kur yra numirėlis. Tad susirenka tie žmonės, kurie turi greičiausius šalyje arklius, mažiaus į 5 ar 6 mylias nuo to namo. Po tam eina lenktyn už tą turtą. Keno arklys greičiausias, tas gauna pirmą ir didžiausią dalį, ir teip vienas po kito, iki viskas tampa paimta. O tas gauna mažiausią dalį, kurs prie arčiaus namų padėtų daiktų prijvoja. Galiaus kožnas eina savu keliu, su savu laimikiu ir turi tiesą viską sau pasilaikyti. Tėdėl ten greiti žirgai yra labai brangūs. Kada tokiu budu visas turtas esti išėikvotas, išneša numirėlį ir degina jį su šarvais ir drabužiais. Daugiaus gi turtų numirėlio sueikvoja per ilgą namie laikymą lavono ir per tai, kas pakeleję pasideda, ko dėlei kiti eina lenktyn ir pasiima. Yra dar papratimas Estų, kad kaulai kožno numirėlio, iš kur jis nebutų, turi but sudeginti ir jeigu kas kur nors rastų nesudegintą kaulą, turi tai apmokėti žymia auka. Estai turi teip gi budą, kad moka šaltį padaryti ir todėl numirėlių lavonai guli jame teip ilgai ir nepuva, nes labai didelį šaltį apie juos padaro. Jeigu du sudynu, pilnu alaus ar vandens, ten pastatytum, tai įstengia tiek padaryti, kad užšals, ar tai bus vasara ar ziema”.

(Toliaus bus.)

Atsakymai.

Laurukui. Žinutes gavome ir patalpinsime. Malonėtume atšiaus susižinoti ir atnaujinti senovės prietelystę.

Socialistui, Philadelphia, Pa. Viskas sykiu nepatilpo. Liko kitam numeriui.

Aukos kankintiniams.

A. Matuzas, Fort Leavenworth, K. 50
Scranton, Pa.:
J. Šalna 25
J. Petrikys 25
J. Klambauckas 25
A. Klambauckas 25
Malvina Klambauckienė 25
Aldona Klambauckiute 25
Sinulkesnių per 25 c. 35
Išimant \$1,00 lieka 75
Plymouth, Pa. Lietuvių d-stė 2,50
Buvo \$600,50
Iš viso \$604,25

Aukos mokslaeiviams.

A. Matuzas, Fort Leavenworth, K. 1.00
Scranton, Pa. liet. aukos 75
Plymouth, Pa. Lietuvių d-stė 2,50
Buvo \$76,86
Viso \$81,11

Ant kelionės liet. delegato į Nyderlandiją.

A. Matuzas, Fort Leavenworth, K. 50
Buvo \$255,36
Viso \$255,86

Aukos A. Viztaliui.

Scranton, Pa. liet. aukos 35
Buvo \$41,76
Sykiu \$42,11

Pajieszkėjimai.

Pajieskom laisvamųjų merginų, dėl apvedimo, arba nors mylinčių apsišvietimą. Jėgu kur tokių rastųsi—teatsišaukia ant šio antrašo:

V. Glinskas ir S. Senkus,
9 W. Porter r.,
Waterbury, Conn.

Apgarsinimai.

Sziuom pagarsiname jog į red. „Vienybės“ tipo prisijusta tikiety išzlaimėjimui 1000 dovanotų P. Naujoko cigarų, naudai mokslaeivių. Todėl norinti gauti tų tikiety, tesikreipia į „V.“ redakciją.

Dėl visu dykai gerymas:

Ar tai reiktu Lietuviams tiek pinigų pragert ant svaiginančių gėrymų? Kad susidėtų tie pinigai ką praegre per mėnesį, būtų keletas šimtukstančių dolerių, už kuriuos galėtų nusipirkti savo locną Bravorą. Jeigu žmonės gertų po šiuom vardu gėrimą.

„Hydrogen Oxide“ kurš jusų namuose turi rasti, geriant šą laiminįgiau visiems žinoma gyduolė daugelį ligų pašalina. Turime mes atskires gyduoles nuo, Džiovos, Rematizmo, Dantų gėlimo į Skorbuto, Papučkus nudydyt, Plaukų slinkimo, sulaikyti ir sutankyti ant praplikusios galvos, Pleiskanas išnaukyti. Teipgi turime vaistą dėl išnaikinimo plaukų, kad barzda nereiktu skust, arba Moteris turi ant apgimimo ilgus gyvapiaukus, mes esame *Specialistais iš Karaliaučiaus*, ant jusų užklauso duosime greitai atsakymą.

Koenigsberg Med., Co. Specialists.
bx. 160, Sta. W. 220-222, S. 8 st.
BROOKLYN-NEW YORK.

**H. A. MEDOFF'S
TIKRA
LIETUVIŠKA TRAJANKA**

GENUALIŠKI IR EUROPIŠKI PHARMACISTAI.
Atkellavė iš seno krajaus ir apsielotojo po No 151 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Yra tai tikri dirbėjai Europiškų ir Amerikoniskų gyduolių. Sudaro kuogeriančius ir speciališciausius receptus. Prilaiko trajanką nuo atakančianėlių ir visiškal tikra Lietuviška trajanka. Visi atsišaukimal bus toisaingal ir reguliariškai apžiurėti, su visais užganėdinimais. Su gudone,

H. A. MEDOFF,
151 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Lietuviškas Kriaučius.

Nauja zinia dėl lietuvių Springfield ir apygardės.

Laikau už pareigą praneštie garbingiems tautiečiams, jogei aš po ilgmetiniam tyrinėjimui ir didžiausiam praktikui, galiausiai pradėjau savo dirbtuvę, kurioj išdirėu visokius rubus, didžiausiam išsiriukime, pagal vėliausius modelius už prieinamą prekę. Mano dirbtuvė randasi ant viršaus V. Raugialio saliuo. Reikalaujantieji kreipikites prie savo, žydu darbais nesidžiaugsite. Visi pas J. K. Makaucką, ba tas lietuvis visus puikiai aprėdys.

J. K. Makauckas,
807 E. Washington, st.
Springfield Ill.

Anglis.

Pea \$2.00 su atvežimu.
Chest „2.75 „ „
Stove „2.75 „ „
Rissinger Bros & Co.
Abudu Telephonai.

SILPNI VYRAI.

Visiems reikalaujantiems daktar skos pagalbos pasiūsiu garsn: daktaro recepta dykal. Ne C. O. D., ne apgavimus gydymo sampelius.

Perskaityk szita apgarsinima.
Šis kra parasytas dėl vyrų, turinčių sugrtauta aistema per isdykuma savo jaunų dieų. Klau syk mano rodos. Perstok gydes su „sempelnėmis“ gyduolėms, elektriskais dirzais, „specialiskoms“ patentuotoms gyduolėms ir kitokiomis apgavystėms. Dirzas negali tave isgydyti, o nuolatiniis gerymas ar vaigymas visokių meiklinų sugadys tau vidurins, užnuodys tau aistema, teip kad liga stois nelsigydoma.

Keletą metų aš kentėjau lga jaunystės klaidų: buvau nervis, turėjau na tinius nubėgumus, varicocele, stoka vyriskume, silpna pomiet, etoka gyvumo, ambicijos ir draos, laučiau sunklybę, sumažojima lytiskų dalių ir t. t. Mėginau gydytis vliuom, kas tik są rodijo, bet vlieton geryn, sveikata ojo blogyn. Ant galo buvau priverstas keliauti į Europą ir klausiti rodos garsni daktaro, kuris mane ir pagydė. Receptus to garsaus daktaro, kurais aš pasigydžiau, turiu ir šiadien savo rankose, nes žinau kaip tai sunku buvo pasigydyti, todėl aš pasirizau ir kitas pagalbėti tokioms ligoms sergančius. Kas paa manz atsi sauk per laiską, aš kožnam pasiūsiu dykal kopija to garsaus recepto uždarytoje gromatoje drange su reikalingsais pamokintmais kaip gydytis. Receptas bus parasytas teip aiškiai, kad pagal jį kiekvienas geresnis aptiekorius gyduolis sutalys. Paklaueyk mano rodos, o pamatys kad visiškal isigydai.

Nepalaiky manes už kokį šarlatana kaip kad tie, kas siūo gydymą dykal, dirzus dykal, rodas dykal galpo mesgerų ant sugavimo žvlių — kad paskui is jų pinigūs vilioti uz netikusias ir pavojingas medicinas siunstomas C. O. D. As nleko nesilėdinti C. O. D. ir neturiu nieko parduoti; vada gi tavo uzlaikysiu siaptoje. Jeigu mane arasi neteislingu, turi liešą s: ašne padame laikrastyje apgareinti mane apgaviku. Uz mano klapatą aš paprasysiu tik 50 c tada, kada isisigydys. Dau gliu nieko nereikalauji ir neprasau kad man siunstum pinigūs piamiau pakol visiškal nelsigydys. Rasyk man šiadien, no gal sis apgareinimas kitu syk nebus siame laikrastyje.

Atmink, kad tu gauti receptą ir visus reikalings pamokintimus dykal ir nereikalauji nieko mokėti pakol visiškal nelsigydai, tada užmokeisi man 50 c. Adresuok:

**C. Bentston, P. B. Box 655,
CHICAGO, ILL.**

**HOTELIS
K. Strzeleckio.**

276 E. Main str. Plymouth, Pa

Uzlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluėo, puikiai kvėpiančių Cigarų, ir reikale suteikia draugiską rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir išgirst skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užeik pas **K. Strzelecki.**

Hei! Vyrai Skaitykit!

Ar nori pinigūs greitai ir teisingai į Tėvynę pasiūsti? Ar nori laivakortės ant pigausių ir geriausių linijų? Jeigu teip! tai kreipkis pas seniausią lietuviską Agentą Juozas M. Sarocką, o jis atliks viską geriausiai. Pas jį teipgi gausi puikaus Alaus, Vyno ir Cigarų, geriausia užeiga pakoleviniems. Telephone: Bell East 936 A.

J. M. SAROCKA,
471 Collinsville Ave.
East St. Louis, Ill.

**Lietuviškas kriaučius
Pr. Faltinaitis.**

Turiu visokių materijų, kokių tik kas nori, gali pasirinkti. Padarau siutus pagal naujausią madą, pui kiui tinkamus, drūčiai ir už prieinamą prekę. Teipgi senus siutus pertaisau ir duodu gvaranciją, jogei darbas kiekvienam patiks.
310 E. Market st Wilkes-Barre, Pa.

TIKTAI 25 CENTAI

uz tuziną popierų rašymui gromatom, su visokiom pavinčevonėm ir su gražiausiom kvietkom pagražintot; o ant kitų vietoj kvietkų priliptinti gražūs koliorovi abrozėliai; žodžiu sakant, gražiausios popieros ant pasaulės, ir prie kiekvieno tuzino pridedam puikų auksuotą abrozėlį, O 5 tuzinai už \$1.00. Atidaromi abrozėliai arba altorėliai po 15 ct, grazesni po 20 ct. Popieros dėl gromatų rašymo su auksuotais kraštais ir atidaromom kvietkom, už vieną 10 ct., gražiausių už vieną 15 ct. Uzlaikom didelę krautuve visokių knygy. Atsiusk savo adresą, tai gausi mųs katalogą, iš kurio pasirinksi, ką norėsi. Reikalaujam pardavikų ir duodam gerą uzdarbį.

Adresuokite teip:

A. Zvingilas & co.
P. O. Box 234,
LAWRENCE, MASS.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Adresai Cent. vyresnybes,
SUBSIVENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Prezidentas Jonas Tareila,
677 N. Riverside st.
Waterbury, Conn
Vice-prez. Vinc. Ambrazevyčia,
180 Ferry st. Newark, N. J.
Sekretorius Tam Astramskas,
943 S. 2 st. Philadelphia, Pa.
Kasierius Tam. Paukštis,
123 N. Main st. Pittston Pa.
Kasos (Piušas Birštonas,
Shenandoah, P.
globėjai) Vinc. Gradeckas,
70 Union st. Pittston, Pa

Dr. J. Szliupas,
328 Federal str. Philadelphia, Pa.
47-50-A (Keystone Telephone)